

Prezident İlham Əliyevin Naxçıvan Muxtar Respublikasına səfəri

Prezident İlham Əliyev Naxçıvan Muxtar Respublikasına səfərə gəlir

Prezident İlham Əliyev Ümummilli Liderin Naxçıvan şəhərinin mərkəzində ucaldılan abidəsini ziyarət edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva avqustun 11-də Naxçıvan Muxtar Respublikasına səfərə gəlirlər.

Avqustun 11-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin Naxçıvan şəhərinin mərkəzində ucaldılan abidəsini ziyarət ediblər.

Dövlətimizin başçısı və birinci xanım abidənin önünə gül dəstəsi qoyub, Ulu Öndərin xatirəsini ehtiramla yad ediblər.

Prezident İlham Əliyev Naxçıvan şəhərində “Şəms 1” və “Qərbi Üfüq” Günəş Elektrik stansiyalarında görülən işlərlə tanış olub

Avqustun 11-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Naxçıvan şəhərində

nəfər işçi çalışır.

Stansiyanın istismara verilməsindən sonra illik təxminən 57 milyon kilovat-saat elektrik

işlər artıq tamamlanıb, geoloji tədqiqat işləri isə davam edir. Cari ilin sonunadək tikinti işlərinə başlanılması nəzərdə tutulur. Layi-

hənin bərpa olunan enerji mənbələri ərazisi kimi müəyyənləşdirilmiş 50 hektar sahədə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur. Stansiyanın istismara verilməsindən sonra illik, təxminən, 61 milyon kilovat-saat elektrik enerjisi istehsal olunacaq və bu, 21 minə yaxın ev təsərrüfatının enerji ilə təmin olunmasına imkan verəcək. Eyni zamanda ildə, təxminən, 26 min ton karbon qazı emissiyasının qarşısının alınacağı və 12 milyon kubmetr təbii qaza qənaət ediləcəyi proqnozlaşdırılır.

Ümumilikdə, Naxçıvanda 688 hektar sahə Günəş elektrik stansiyalarının tikintisi məqsədilə bərpa olunan enerji mənbələri ərazisi kimi müəyyən edilib.

Azərbaycanda bərpa olunan enerji mənbələri üzrə qoyuluş gücü 2070 MVt-dır. Bunun da 108 MVt-ı, yəni 5.2 faizi Naxçıvanın payına düşür. “Şəms 1” və “Qərbi Üfüq” stansiyalarının istifadəyə verilməsi ilə bu rəqəm 158 MVt olacaq.

inşa edilən, ümumi gücü 50 MVt olan “Şəms 1” və “Qərbi Üfüq” Günəş Elektrik stansiyalarında görülən işlərlə tanış olublar.

Energetika naziri Pərviz Şahbazov layihələrlə bağlı dövlətimizin başçısına və birinci xanıma məlumat verdi.

Bildirildi ki, 25 MVt-lıq “Şəms 1” layihəsi müəyyən edilmiş bərpa olunan enerji mənbələri ərazisində 52 hektar sahədə həyata keçirilir. “CEİ Naxçıvan” MMC tərəfindən artıq 10 MVt gücündə Günəş pənnələrinin quraşdırılması başa çatdırılıb. Tikinti-quraşdırma işlərinin bu ilin noyabrında yekunlaşdırılması planlaşdırılır. Şəbəkə infrastrukturunun inşası yekunlaşdıqdan sonra stansiya istismara veriləcək. Hazırda layihənin icrasında 218

enerjisinin istehsal olunacağı və 19 minə yaxın ev təsərrüfatının enerji ilə təmin ediləcəyi planlaşdırılır. Bununla da ildə, təxminən, 26 min ton karbon qazı emissiyasının qarşısı alınacaq və 12 milyon kubmetr təbii qaza qənaət ediləcək.

Prezident İlham Əliyevə və birinci xanım Mehriban Əliyevaya “CEİ Naxçıvan” MMC-nin daxil olduğu AGEC şirkətlər qrupunun ölkəmizdə icra etdiyi digər layihələr barədə də məlumat verildi.

Dövlətimizin başçısı və birinci xanım gücü 25 MVt olan “Qərbi Üfüq” Günəş Elektrik Stansiyasında görülən işlərlə də tanış oldular.

Diqqətə çatdırıldı ki, “Enerso” MMC tərəfindən stansiyanın inşası ilə bağlı topoqrafik

Prezident İlham Əliyev Naxçıvan Sənaye Parkının təməlini qoyub

Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva avqustun 11-də Naxçıvan Sənaye Parkının təməlqoyma mərasimində iştirak ediblər.

İqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov dövlətimizin başçısına və birinci xanıma Naxçıvan Sənaye Parkı barədə məlumat verdi.

Bildirildi ki, bu sənaye parkı Azərbaycan Prezidentinin 2024-cü ildə imzaladığı Fərmanla yaradılıb. Naxçıvan Sənaye Parkının fəaliyyətinin təşkili məqsədilə ilkin

olaraq ərazinin istifadəyə yararlı vəziyyətə gətirilməsi, növbəti mərhələdə isə xarici və daxili infrastrukturun, o cümlədən elektrik və istilik enerjisi, qaz, su, rabitə, nəqliyyat, istehsal, inzibati, sosial və digər obyektlərin yaradılması nəzərdə tutulur. Naxçıvan şəhərinin cənub-qərb hissəsində, Naxçıvan-Sədərək avtomobil yolunun cənubunda yerləşən bu sənaye parkı 310 hektar ərazini əhatə edəcək. Artıq sənaye parkına potensial sahibkarların cəlb olunması istiqamətində bir sıra layihələr üzrə

danışıqlar aparılır.

Ölkəmizdə hazırda 8 sənaye parkı (Sumqayıt Sənaye Parkı, Mingəçevir Sənaye Parkı, Qaradağ Sənaye Parkı, Pirallahı Sənaye Parkı, Ağdam Sənaye Parkı, Hacıqabul Sənaye Parkı, “Araz Vadisi İqtisadi Zonası” Sənaye Parkı, Balaxanı Sənaye Parkı) fəaliyyət göstərir.

Bundan başqa, Gəncə şəhərinin və Şəmkir rayonunun inzibati ərazilərində yarıdılacaq Qərb Sənaye Parkında infrastrukturun qurulması üçün texniki şərtlərin alın-

ması prosesi aparılır.

Bu sənaye parklarında, ümumilikdə, 184 rezident qeydiyyatata alınıb ki, onların da 101-i artıq fəaliyyət göstərir. İndiyədək rezidentlər tərəfindən 7,1 milyard manatdan çox investisiya cəlb edilib, 11 min 500-dən çox iş yeri yaradılıb.

Xatırladaq ki, 2026-cı ilin iyulun 1-nə olan məlumata görə, sənaye parklarında, ümumilikdə, 21,4 milyard manatlıq məhsul istehsal edilib, bunun da 6,7 milyard manatlıq hissəsi ixrac olunub.

Prezident İlham Əliyev Naxçıvanda elektrik mühərrikli yeni avtobuslara baxıb, dəmir yolu infrastrukturunda aparılan yenidənqurma işləri ilə tanış olub

Avqustun 11-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Naxçıvan şəhərində istifadəyə veriləcək elektrik mühərrikli yeni avtobuslara baxıb, Naxçıvan Muxtar Respublikasının dəmir yolu infrastrukturunda aparılan yenidənqurma işləri ilə tanış olublar.

Rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat naziri Rəşad Nəbiyev və “Azərbaycan Dəmir Yolları” QSC-nin sədri Rövşən Rüstəmov dövlətimizin başçısına və birinci xanıma görülmüş işlər barədə məlumat verdilər.

Əvvəlcə Prezident İlham Əliyevə Zəngəzur dəhlizi üzrə dəmir yollarının tikintisi layihələri barədə məlumat verildi. Bildirildi ki, bu layihələr yekunlaşdıqdan sonra dəmir yolunun buraxılış qabiliyyəti illik 15 milyon ton nəzərdə tutulur. Horadiz-Yuxarı Mərcanlı-Soltanlı stansiyalarını əhatə edən 30 kilometrlik hissə müvəqqəti istismara verilib və 2024-cü ilin mayından “Araz Vadisi İqtisadi Zonası” Sənaye Parkına yükdaşımalar həyata keçirilir. Bu günədək həmin istiqamət üzrə, ümumilikdə, 43 min ton yük daşınıb.

Naxçıvan dəmir yolu xəttinin layihələndirilməsinə və tikinti işlərinin icrasına 2025-ci ildən başlanılıb. Hazırda xəttin uzunluğu 188 kilometrdir, yeni layihəyə əsasən isə bu göstərici 194,2 kilometr təşkil edəcək. 10 stansiyanın və 3 sərnişin dayanacağı

platformasının yenidən qurulması nəzərdə tutulur.

Hazırda Naxçıvan dəmir yolu xəttinin Sallamməlik stansiyasında Ermənistanla dövlət sərhədinə olan 7 kilometrlik hissəsi üzrə layihələndirmə işləri tamamlanıb və tikinti

işlərinə başlanılıb. Ərazidə mühəndislik və infrastrukturun yaradılması işlərinin bir qismi yekunlaşıb, digər hissəsi isə davam edir.

Əraziyə hazırda 7 kilometrlik rels və 7 min ədəd şpal daşınıb. Burada sentyabrın sonunadək yolun üst quruluşunun 6,3 kilometrlik hissəsinin quraşdırılması planlaşdırılır. Sərhəddən 700 metr məsafədə yerləşən qalan hissədə isə minatəmizləmə işləri tamamlanırdıqdan və layihələrin uzlaşdırılması məqsədilə TRIPP marşrutu üzrə layihə hazır olduqdan sonra tikinti-quraşdırma işlərinə başlanılması nəzərdə tutulur. Eyni zamanda Sədərək stansiyasından Türkiyə ilə dövlət sərhədinədək olan hissənin gələcəkdə Türkiyə tərəfindən icra edilən Qars-İğdır-Dilucu dəmir yolu ilə texniki və layihə baxımından uyğunlaşdırılması planlaşdırılır. Hazırda qeyd olunan dəmir yolu xətti üzrə Türkiyə tərəfindən layihələndirmə işləri aparılır.

“Naxçıvan şəhərində ictimai nəqliyyatın tənzimlənməsi sahəsində əlavə tədbirlər haqqında” Prezident İlham Əliyevin ötan il imzaladığı Sərəncama əsasən şəhərin ictimai

nəqliyyat sistemində sərnişindəşmanın yalnız elektrik mühərriklili avtobuslarla təşkili məqsədilə ölkəmizdə yığılan və uzunluğu 8,7 metr olan, hər biri 53 sərnişin tutumuna malik “BYD” markalı 60 avtobus alınıb, enerjidoldurma cihazları quraşdırılıb, avtobuslara xidmət göstərilməsi üçün depo infrastrukturunu təkmilləşdirilib.

Hərəkətin idarə olunması üçün rəqəmsal dispetçer və monitoring sistemi quraşdırılıb, həmçinin avtobuslarda bank kartları, QR kod, “Apple Pay” və “Google Pay” vasitəsilə nağdsız ödəniş imkanları yaradılıb.

Bu layihənin icrası ilə Naxçıvan şəhərində 9 marşrut xətti üzrə il ərzində 4,5 milyon sərnişinə yüksək səviyyədə xidmət

göstərilə bilər.

Monitoring mərkəzi vasitəsilə avtobusların

hərəkəti real vaxt rejimində izlənəcək. Bu da sərnişinlərin təhlükəsiz və fasiləsiz daşın-

masına nəzarəti təmin edəcək.

“BakuBus” MMC-nin Naxçıvan şəhərində fəaliyyətə başlaması ictimai nəqliyyat xidmətlərinin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə və ödəniş proseslərinin tam nağdsız formata keçirilməsinə mühüm töhfə verəcək.

Üç hektara yaxın ərazisi olan depoda zəruri infrastruktur yaradılıb, o cümlədən texniki baxış və təmir postları, avtomatlaşdırılmış uçot sistemli elektrikli doldurma stansiyası və saatda 15 avtobusun yuyulmasına imkan verən kompleks quraşdırılıb. Depo ikinövbəli iş rejimində fəaliyyət göstərəcək və 200 sürücü, 22 inzibati heyət işlə təmin ediləcək. Sürücülərin aylıq əməkhaqqı isə 1000 manatdan çox olacaq.

Prezident İlham Əliyev Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində olan DOST Agentliyinin Naxçıvan Regional DOST Mərkəzinin açılışında iştirak edib

Avqustun 11-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində olan DOST Agentliyinin Naxçıvan Regional DOST Mərkəzinin açılışında iştirak ediblər.

Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Anar Əliyev mərkəzdə yaradılmış şərait barədə dövlətimizin başçısına və birinci xanımına məlumat verdi.

Bildirildi ki, bu mərkəzdə əhaliyə 164 sosial xidmət göstəriləcək. Ümumilikdə, 117 işçinin və 50 könüllünün fəaliyyət göstərəcəyi mərkəzdə gün ərzində orta hesabla 500-600 vətəndaşın qəbulu nəzərdə tutulur.

Bütün xidmətlər “Bir pəncərə” prinsipi əsasında təşkil olunub və Naxçıvan sakinlərinə rahat, operativ və əlçatan şəkildə təqdim ediləcək. Bu yanaşma müxtəlif sosial istiqamətlər

sərgiyə baxdılar. Həssas qruplardan olan şəxslərin yaradıcılıq potensiallarının üzə çıxarılması və iqtisadi fəallıqlarının dəstəklənməsi məqsədilə yaradılmış “dost.az” portalı vasitəsilə həmin əl işlərinin onlayn satışı həyata keçirilir və bu təşəbbüs onların əmək bazarına inteqrasiyasına mühüm töhfə verir.

Prezident İlham Əliyevə və birinci xanım Mehriban Əliyevaya Naxçıvan Regional İnformasiya Mərkəzinin bazasında yaradılması nəzərdə tutulan Naxçıvan DOST İnklyüziv İnkişaf və Yaradıcılıq Mərkəzinin layihəsi də təqdim edildi.

Qeyd olundu ki, əlilliyi olan şəxslərə hazırda 13 istiqamət üzrə göstərilən sosial bacarıqların inkişafı xidmətlərinin yeni mərkəzdə daha da genişləndirilərək 20-yə çatdırılması nəzərdə tutulur.

Son illərdə ölkəmizdə həyata keçirilən

– pensiya, əmək və məşğulluq, sosial müavinətlər, əlillik, övladlığagötürmə və digər sosial xidmətlərin vahid məkanda, şəffaf formada göstərilməsinə imkan yaradır.

Əlilliyi olan şəxslərin mərkəzdə tibbi-sosial ekspertizası, onların fərdi ehtiyaclarına uyğun reabilitasiya vasitələri ilə təminatı, eyni zamanda reabilitasiya xidmətlərindən yararlanmaları üçün ixtisaslaşmış reabilitasiya mütəxissislərinə göndərişlərin rəsmiləşdirilməsi də icra ediləcək.

Dövlətimizin başçısı və birinci xanım qabaqcıl beynəlxalq istehsalçı şirkətlərin məhsulları olan protezlərə də baxdılar. Bu protezlər istifadəçilərə təbii fizioloji, sərbəst və təhlükəsiz hərəkət, müxtəlif səth və sürətlərə uyğunlaşma, həmçinin sosial həyata və əmək fəaliyyətinə daha sürətli inteqrasiya imkanı yaradır. İndiyədək 500-dən çox hərbiyə 620 yüksək texnologiyalı protez təqdim olunub. Həmçinin yüksək texnologiyalı reabilitasiya və tibbi-sosial xidmətlər sayəsində müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan 300-dək şəxs əvvəlki sağlamlığına qovuşub.

Ölkəmizdə müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərin yüksək texnologiyalı protezlərlə təminatı üzrə işlər nəci b fəaliyyəti ilə seçilən Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə başladı.

Əlilliyi olan şəxslərin reabilitasiya vasitələri ilə təminatının gücləndirilməsi üçün dövlətimiz tərəfindən həyata keçirilən sosial müdafiə siyasəti nəticəsində reabilitasiya vasi-

tələrinin çeşidinin sayı 57-dən 130-a çatdırılıb. Əlilliyi olan şəxslər bu ilin əvvəlindən bəri 300 minədək müxtəlif növ reabilitasiya vasitələri ilə təmin edilib.

Dövlətimizin başçısı və birinci xanım nazirliyin inklüziv mərkəzlərinin benefisiarları tərəfindən hazırlanmış bədii oyma, xalçaçılıq, dulusçuluq, təsviri incəsənət, vitraj, floristika və digər sənət növləri üzrə əl işlərindən ibarət

sosial islahatlar dünya səviyyəsində yüksək qiymətləndirilib və müxtəlif beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən 300-dən artıq mükafat və sertifikatla təltif olunub. Onların arasında “Hamı üçün inklüziv və bərabər sosial təminat xidmətləri” təşəbbüsünə görə BMT-nin Dövlət Xidmətləri Mükafatı da var.

Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə yaradılmış DOST mərkəzləri sosial xidmətlərin göstərilməsində keyfiyyətə yeni mərhələnin formalaşmasına səbəb olub. Bu mərkəzlərdə indiyədək vətəndaşlara 164 növ xidmət, ümumilikdə isə 4,6 milyon sosial xidmət göstərilib, xidmətlərdən məmnunluq səviyyəsi isə, təxminən, 99 faiz olub.

Hazırda DOST şəbəkəsinin ölkə üzrə genişləndirilməsi istiqamətində işlər davam etdirilir. 2026-2027-ci illərdə Naxçıvan Muxtar Respublikasının bütün rayon mərkəzlərində DOST qəbul şöbələrinin yaradılması, 2030-cu ilədək isə ölkə üzrə 18 DOST mərkəzinin, o cümlədən 60 şöbə və məntəqədən ibarət geniş xidmət şəbəkəsinin formalaşdırılması nəzərdə tutulur.

Prezident İlham Əliyev Əlahiddə Ümumqoşun Orduda yeni yaradılan komando hərbi hissələrinə Döyüş bayraqlarının verilməsi mərasimində iştirak edib

Avqustun 11-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Naxçıvanda Əlahiddə Ümumqoşun Orduda yeni yaradılan əməliyyat (komando) hərbi hissələrinə Döyüş bayraqlarının verilməsinə həsr olunmuş mərasimdə iştirak ediblər.

Əlahiddə Ümumqoşun Ordu Qərargahının ərazisində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevi və birinci xanım Mehriban Əliyevanı Müdafiə Nazirliyinin rəhbər heyəti qarşıladı.

Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov yeni yaradılan hərbi hissələr barədə Ali Baş Komandana məruzə etdi.

Prezident İlham Əliyevə hərbi hissələrə

Döyüş bayraqlarının təqdim edilməsi mərasiminə hazırlıq barədə məruzə olundu.

Müzəffər Ali Baş Komandan şəxsi heyəti salamladı.

Əməliyyat (komando) hərbi hissələrinin komandirləri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevə məruzə etdikdən sonra Döyüş bayraqlarını qəbul edərək sıraya durdular.

Dövlətimizin başçısı və birinci xanım komando hərbi hissələrinin şəxsi heyəti ilə xatirə fotosu çəkdirdilər.

Sonda Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevaya ordumuzun arsenalında olan silah sistemləri və hərbi-texniki vasitələr barədə məlumat verildi.

Prezident İlham Əliyev “Naxçıvan” Mehmanxana Kompleksinin təməlqoyma mərasimində iştirak edib

Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva avqustun 11-də “Naxçıvan” Mehmanxana Kompleksinin təməlqoyma mərasimində iştirak ediblər.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin

İşlər müdiri Ramin Quluzadə dövlətimizin başçısına və birinci xanıma görülmək işlər barədə məlumat verdi.

Bildirildi ki, kompleksin ümumi sahəsi 1 hektardan çox olacaq. Ərazidə yeddimərtəbəli mehmanxana binası ilə yanaşı, texniki

binalar və köməkçi sahələr də yaradılacaq. Mehmanxanada eyni vaxtda 307 qonaq qala biləcək. Burada 131 otaq, o cümlədən fiziki məhdudiyyətli şəxslər üçün otaqlar nəzərdə tutulub. Mehmanxana binasında müxtəlif ictimai-iaşə obyektləri, kafe, restoran, tədbir

və ziyafət zalı yaradılacaq. Bu zal ziyafət zamanı 350, konfrans vaxtı isə 500 yerlik olacaq. Burada, həmçinin görüş, iclas və iş otaqları, idman zalı da yaradılacaq. Eyni zamanda yeraltı avtodayanacağın inşası da nəzərdə tutulur.

Prezident İlham Əliyev “Naxçıvan şəhərinin 2044-cü ilədək inkişafına dair Baş Planı” ilə tanış olub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva avqustun 11-də “Naxçıvan şəhərinin 2044-cü ilədək inkişafına dair Baş Planı” ilə tanış olublar.

Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin sədri Anar Quliyev dövlətimizin başçısına və birinci xanıma yeni Baş Plan, şəhərin gələcək inkişafı üzrə müəyyən edilmiş hədəflər və görülmək işlər barədə məlumat verdi.

Bildirildi ki, Baş Plan “Naxçıvan Muxtar Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafına dair 2023-2027-ci illər üçün Dövlət Proqramı”na uyğun olaraq Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin sifərişi əsasında “Azər-memarlariyə” Dövlət Baş Layihə İnstitutu və beynəlxalq məsləhətçi şirkət “Chapman Taylor” tərəfindən hazırlanıb.

Azərbaycanın ən qədim yaşayış məskənlərindən olan Naxçıvan şəhərinin müstəqillik dövründə ilk dəfə hazırlanan yeni Baş Planı onun perspektivdə məkan inkişafının vahid strateji baxışını müəyyən edir. Konsepsiya şəhər mərkəzinin yenilənməsi, rekreasiya zonalarının genişləndirilməsi, dayanıqlı mobilliyin təşviqi, yaşayış və sosial infrastrukturun gücləndirilməsi və turizm potensialının daha səmərəli reallaşdırılması əsasında formalaşdırılıb.

Şəhərin əsas inkişaf istiqamətlərindən biri onun mərkəzi hissəsinin yenidən formalaşdırılmasıdır. Bu məqsədlə 74 hektar ərazini əhatə edən mərkəzi rayonun müfəssəl planı, həmçinin bu rayon daxilində mövcud planlaşdırma strukturu qorunmaqla 12,5 hektarlıq ərazini əhatə edən hissə üçün yeni memarlıq konsepsiyası hazırlanıb. Layihədə şəhər mərkəzinin daha canlı, yığcam və əlçatan məkana çevrilməsi nəzərdə tutulur.

Konsepsiyaya əsasən tarixi əhəmiyyət kəsb etməyən köhnəlmiş tikililərin mərhələli şəkildə yenilənərək müasir çoxmərtəbəli yaşayış və çoxfunksiyalı binalarla əvəzlənməsi, ərazidə yeni inzibati kompleksin yaradılması, mərkəzi meydanın isə yeni landşaft və kiçik memarlıq elementləri əlavə edilməklə insanyönümlü ictimai məkana çevrilməsi təklif edilir. Bütün bu yanaşmalar nəticəsində yaşayış, iş, xidmət, istirahət və ictimai funksiyaların bir-birini tamamladığı müasir şəhər mərkəzi formalaşdırılacaq.

Ekoloji infrastrukturun şəhərin ayrılmaz hissəsinə çevrilməsini hədəfləyən Baş Planın icrası dövründə mövcud yaşıllıq sistemi də genişləndiriləcək, Naxçıvançay boyunca ərazi şəhər həyatına inteqrasiya olunacaq, burada yeni parklar, istirahət zonaları və ictimai məkanlar yaradılacaq. Nəticədə, adambaşına düşən yaşıllıq sahəsinin 15 kvadratmetrdən 27 kvadratmetrə çatdırılması nəzərdə tutulur.

Şəhər mobilliyinə yanaşma da yeni prinsiplər üzərində qurulub. Dayanıqlı, ekoloji təmiz nəqliyyat həllərinin tətbiqini dəstəkləyən konsepsiyaya əsasən küçə-yol şəbəkəsinin ümumi uzunluğu 188,4 kilometr, velosiped infrastrukturunun uzunluğu isə 122 kilometr təşkil edəcək. Bu, ümumi küçə-yol şəbəkəsinin 65 faizdən çoxunun velosiped hərəkəti üçün uyğunlaşdırılması deməkdir.

Baş Planda Naxçıvanın zəngin tarixi-mədəni irsi və əlverişli coğrafi mövqeyi şəhərin turizm potensialını formalaşdıran əsas üstünlüklər kimi dəyərləndirilir. Tarixi irsin qorunması ilə yanaşı, xidmət sahələrinin genişləndirilməsi və şəhər mühitinin keyfiyyətinin yüksəldilməsi turizm sektorunun rəqabətqabiliyyətliliyinin artırılmasına imkan yaradacaq.

Naxçıvanın gələcək inkişafı şəhərin artım potensialı nəzərə alınmaqla planlaşdırılıb. Baş Plana əsasən göstərilən müddət ərzində məskunlaşma ərazisinin 1831 hektardan 2630 hektara çatdırılması nəzərdə tutulur. Bununla şəhərin mövcud ərazisinin, təxminən, 44 faiz genişləncəyi, əhali sayının isə 97 min 200 nəfərdən 130 min nəfərə çatacağı proqnozlaşdırılır.

Əhalinin sıxlığı nəzərə alınaraq yaşayış fondunun 3,9 milyon kvadratmetrə çatdırılması hesablanıb. Bu, orta hesabla adambaşına 30 kvadratmetr yaşayış sahəsinin təmin olunmasına imkan verəcək və yeni yaşayış məhəllələrinin sosial, nəqliyyat və mühəndis infrastrukturunu ilə kompleks şəkildə formalaşdırılmasına şərait yaradacaq.

Şəhərin böyüməsi ilə paralel olaraq sosial

infrastruktur da genişləndiriləcək. Təhsil və səhiyyə xidmətləri nəzərə alınaraq ümumtəhsil müəssisələrinin tutumu 23 min 400, məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin tutumu 7 min 800, xəstəxanaların cərpayı fondu isə 650 yerə çatdırılacaq. Xidmət, nəqliyyat və logistika, sənaye, tikinti, turizm və aqrar sektorların inkişafı hesabına məşğulluq səviyyəsinin də 40 faizə yaxın artaraq 78 min nəfərə çatacağı gözlənilir.

Beləliklə, Orta Dəhlizin strateji əhəmiyyətli hissəsi olan Naxçıvan şəhəri 2044-cü ilədək daha böyük potensiala malik yaşayış məkanı kimi inkişaf edəcək. Şəhərin tarixi-mədəni irsini müasir şəhərsalma prinsipləri ilə uzlaşdıran yeni Baş Plan onun dayanıqlı, inklüziv və insanyönümlü regional mərkəz kimi inkişafının strateji əsasını formalaşdıracaq.

Prezident İlham Əliyev Naxçıvanda Möminə xatun türbəsində aparılan bərpa işləri ilə tanış olub

Avqustun 11-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Naxçıvan şəhərində Möminə xatun türbəsində aparılan bərpa və konservasiya işləri ilə tanış olublar.

“Atelier Erich Pummer gmbh” şirkətinin direktoru Erix Pummer dövlətimizin başçısına və birinci xanıma türbədə görülən işlər barədə məlumat verdi.

Prezident İlham Əliyevin 2023-cü ildə imzaladığı Sərəncamla təsdiqlənmiş “Naxçıvan Muxtar Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafına dair 2023-2027-ci illər üçün Dövlət Proqramı”nda muxtar respublikadakı tarix-memarlıq abidələrinin mövcud vəziyyətinin qiymətləndirilməsi və bərpa-konservasiya işlərinin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulub. Möminə xatun türbəsində görülən işlər də bu proqrama uyğun icra olunur.

Yerli və xarici ekspertlər tərəfindən 2023-2025-ci illərdə aparılmış baxış və tədqiqatlar nəticəsində türbədə bərpa və konservasiya işlərinin görülməsi zəruri hesab edilib.

Dövlətimizin başçısı dünya əhəmiyyətli ta-

rix-memarlıq abidəsi olan Möminə xatun türbəsinin bərpası və konservasiyası ilə bağlı tədbirlər haqqında 2025-ci ildə Sərəncam imzalayıb.

Azərbaycan memarlığının görkəmli abidələrindən biri olan bu türbə 1186-cı ildə memar Əcəmi Naxçıvani tərəfindən inşa edilib. Tarixi mənbələrə əsasən türbə Atabəylər Memarlıq Kompleksinin tərkib hissəsi olub. Dövrümü-

zədək kompleksdən yalnız bu abidə qorunub saxlanılıb. Abidənin ümumi hündürlüyü 34 metr olub. Lakin sonralar xarici örtüyünün 8 metrlik hissəsi dağıldığından hazırda onun hündürlüyü, təxminən, 26 metrdir. Türbə yeraltı və yerüstü hissələrdən ibarətdir.

Abidənin memarlıq xüsusiyyətləri və əhəmiyyəti nəzərə alınaraq Avstriyanın bu sahədə

çoxillik təcrübəsi olan şirkəti ilə müqavilə bağlanıb, abidənin mövcud vəziyyəti qiymətləndirilərək hərtərəfli tədqiq və ölçmə işləri aparılıb. Hazırda abidənin bərpası, damın yenidən qurulması, məqbərədə mövcud əyilmənin ölçülməsi və nəzarətdə saxlanması, həmçinin drenaj sisteminin qurulması ilə bağlı işlər görülür.

Möminə xatun türbəsi 2001-ci ildə dünya əhəmiyyətli memarlıq abidəsi kimi dövlət mühafizəsinə götürülüb. 1998-ci ildə isə UNESCO-nun Ümumdünya İrsinin İlk Siyahısına daxil edilib.

Qeyd edək ki, bu layihənin icrası tarixi irsimizin qorunması və təbliği baxımından çox mühüm əhəmiyyət daşıyır. Azərbaycan milli memarlığının möhtəşəm abidəsi, Şərq memarlığının isə incilərindən biri olan Möminə xatun türbəsi böyük tarix və mədəniyyət yadigarımızdır. Görkəmli Azərbaycan memarı Əcəmi Naxçıvanının yaratdığı bu nadir və monumental sənət nümunəsi kompozisiya həlli ilə seçilir. Türbə, həmçinin Azərbaycanda həmin dövrlərdə yüksək inkişaf etmiş mədəniyyətin və dövlətçilik ənənələrinin mövcudluğunun ayarı göstəricisidir.

Prezident İlham Əliyev Naxçıvan şəhərindəki “Əcəmi seyrangahı” istirahət kompleksində memar Əcəmi Naxçıvanının abidəsinin açılışında iştirak edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva avqustun 11-də Naxçıvan şəhərindəki “Əcəmi seyrangahı” istirahət kompleksində memar Əcəmi Naxçıvanının abidəsinin açılışında iştirak ediblər.

Abidənin müəlliflərindən biri Xalq rəssamı Salxab Məmmədov dövlətimizin başçısına və birinci xanıma abidə barədə məlumat verdi.

Qeyd edək ki, bu il Azərbaycan memarlığının görkəmli nümayəndəsi, Naxçıvan memarlıq məktəbinin

banisi Əcəmi Naxçıvanının anadan olmasının 900 illiyi tamam olur.

Prezident İlham Əliyev Əcəmi Naxçıvanının 900 illiyinin qeyd edilməsi, həmçinin onun abidəsinin ucaldılması barədə ötən il Sərəncam imzalayıb.

Abidə kompleksi böyük Azərbaycan memarı Əcəmi Naxçıvanının zəngin memarlıq irsini daha müasir yanaşma əsasında təqdim etmək məqsədilə yaradılıb.

Müəllifləri Xalq rəssamları Salxab Məmmədov, Əli İbadullayev və Naxçıvan Muxtar Respublikası Memarlar Birliyinin sədri Heydər Əhmədov olan heykəlin hündürlüyü 270, postamentin hündürlüyü 90, ümumilikdə, abidənin hündürlüyü isə 385 santimetrdir. Heykəl bürüncdən, postament qranitdən hazırlanıb. Kompleksin ərazisində abadlıq işləri aparılıb, yaşıllıqlar salınıb.

Orta əsrlər Azərbaycan memarlığının inkişafında mühüm rol oynayan memar Əcəmi Naxçıvanının

xatirəsinin əbədiləşdirilməsi, ilk növbədə, Azərbaycan dövlətinin tarixi şəxsiyyətlərimizin parlaq irsinə göstərdiyi diqqətin təzahürüdür. Bu layihənin icrası, eyni zamanda onların fəaliyyətinin gələcək nəsillərə çatdırılması istiqamətində həyata keçirilən mühüm tədbirlərdən biridir.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə Əcəmi Naxçıvanının 850 illik yubileyi 1976-cı ildə Azərbaycanda təntənəli şəkildə qeyd olunub. Hazırda isə onun 900 illiyinin UNESCO çərçivəsində qeyd edilən yubileylər siyahısına daxil edilməsi, bütövlükdə, çoxəsrlik mədəni zənginliklərimizin beynəlxalq səviyyədə daha geniş təbliğində vacib rol oynayır.

Prezident İlham Əliyev Naxçıvan şəhərində sosial evlər kompleksinin təməlini qoyub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avqustun 11-də Naxçıvan şəhərində 518 mənzildən ibarət sosial evlər kompleksinin təməlini qoyub.

Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Sadiq Sadiqov dövlətimizin başçısına kompleksdə yaradılacaq şərait barədə məlumat verdi.

Bildirildi ki, Naxçıvan şəhərində çoxmənzilli yaşayış binalarının (güzəştli mənzillər) tikintisi üçün 5 hektara yaxın torpaq sahəsi ayrılıb.

Kompleksdə 6 və 7 mərtəbəli 16 bina inşa ediləcək. Burada 93 birotəqəli, 37 ikiotaqlı, 351 üçotaqlı, 37 dördotaqlı olmaqla, ümumilikdə, 518 mənzil olacaq.

Yaşayış Kompleksində sakinlərin rahatlığı üçün zəruri infrastruktur yaradılacaq. Burada uşaq bağçasının və digər iaşə obyektlərinin tikintisi nəzərdə tutulur. Kompleks elektrik enerjisi, qaz, su və çirkab suların axıdılması sistemləri ilə təchiz ediləcək. Ərazidə yolların və səkilərin salınması, abadlaşdırma və yaşıllaşdırma işlərinin görülməsi nəzərdə tutulub.

Dövlətimizin başçısına Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin indiyədək icra etdiyi və nəzərdə tutulan layihələr barədə də məlumat verildi.

Prezident İlham Əliyev Naxçıvanda Azərbaycan Televiziyasına müsahibə verib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avqustun 11-də Naxçıvan Muxtar Respublikasına səfəri çərçivəsində Azərbaycan Televiziyasına müsahibə verib.

Jurnalist: Xoş gördük, cənab Prezident. Əvvəlcə sıx qrafikinizə rəğmən, müsahibəyə vaxt ayırdığınızı üçün təşəkkür etmək istərdim. İcazənizlə, suallara keçərdik.

Prezident İlham Əliyev: Bu yurun.

Jurnalist: Bu Sizin Naxçıvana 17-ci səfərinizdir və bu səfər çərçivəsində də olduqca mühüm tədbirlərə şahidlik etdik. Ümumilikdə, səfərin təfərrüatlarını, yekunlarını və nəticələrini necə qiymətləndirmək olar?

Prezident İlham Əliyev: Əslində, səfərim və səfər zamanı iştirak etdiyim tədbirlər özlüyündə bir göstəricidir. Bir daha göstərir ki, Naxçıvan Muxtar Respublikası hərtərəfli inkişaf edir. Qeyd etdiyiniz kimi, mən Prezident kimi 17-ci dəfədir ki, Naxçıvana səfər edirəm və hər səfərimin də böyük mənası və gözəl nəticələri vardır.

Bu illər ərzində bir çox önəmli layihələr icra olundu, Naxçıvanın ümumi inkişafı təmin edildi. Bugünkü tədbirlər də bir növ görülməli işlərin davamıdır və təbii ki, bundan sonra da lazımı qərarlar veriləcək və Naxçıvanın sürətli sosial-iqtisadi inkişafı təmin ediləcək.

Bu illər ərzində, əlbəttə ki, ilk növbədə, Naxçıvanın müdafiə potensialının gücləndirilməsi məsələsi prioritet məsələlər sırasında idi. Bu istiqamətdə də böyük işlər görüldü və bu gün bayrağın təqdim etmə mərasimində bir daha Naxçıvanın hərbi gücü özünü göstərdi, həm texnika ilə təchizat, – özü də ən müasir texnika ilə, – həm də yeni komando qüvvələrinin yaradılması. Bu da Azərbaycan Silahlı Qüvvələrində son vaxtlar müşahidə olunan mənzərədir.

Bildiyiniz kimi, Naxçıvanda mənim Sərəncamımla Əlahiddə Ordu yaradılmışdır. Bu ordu, təbii ki, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin

ayrılmaz tərkib hissəsidir. Ancaq Naxçıvanın spesifikasi, coğrafiyası, Azərbaycanla, Azərbaycanın əsas hissəsi ilə coğrafi bağlantısının olmaması, əlbəttə ki, bu diyarın – muxtar respublikanın təhlükəsizliyinə daha böyük diqqət göstərməyimizə gətirib çıxardı və bu, daim belədir. Ona görə bu, birinci şərtidir. Bu gün qeyd etdiyim kimi, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri bölgədə söz sahibidir. O cümlədən Naxçıvanda hərbi potensial gündən-günə gücləndirilir və gücləndiriləcək.

Digər tədbirlərə gəldikdə, əlbəttə ki, burada xüsusilə iş yerlərinin yaradılması ilə bağlı görülməli və görülməli işləri qeyd edə bilərəm. Bu gün Naxçıvan Sənaye Parkının təməli qoyuldu. Azərbaycanda mənim göstərişimlə bir çox sənaye parkları yaradılmışdır və onların arasında ərazi nöqtəyi-nəzərindən Naxçıvan Sənaye Parkı Sumqayıt Sənaye Parkından sonra ikincidir. Dediym kimi, təməl daşı qoyuldu və əminəm ki, tezliklə bu Sənaye Parkında artıq praktiki işlər başlanacaqdır.

Eyni zamanda bu Parkın tərkib hissəsi olaraq 300 meqavat gücündə istilik elektrik stansiyası inşa ediləcək. Onu bildirməliyəm

ki, bu gün Naxçıvanın generasiya gücü, təqribən, 200 meqavatdır. Təkcə bir stansiya bunu 1,5 dəfə artıracaq. Təbii ki, bu stansiyanın iki məqsədi var: birincisi, Naxçıvan Muxtar Respublikasını dayanıqlı enerji ilə təmin etmək, ikincisi, ixrac məsələləridir.

Bu gün yerləşdiyimiz regionda əgər elektrik enerjisi ilə problemi olmayan nadir ölkələr varsa, Azərbaycan onların sırasında birincidir. Çünki bu və ya digər səbəblər üzündən bölgəmizdə enerji böhranı yaşanmaqdadır və bu böhran dərinləşə bilər. Həm bölgəmizdə gedən müharibələr, həm artan risklər, enerji daşıyıcılarının nəqli ilə bağlı nəqliyyat zəncirlərinin qırılması və digər amillər. İstisna edilmir ki, gələcəkdə yeni xoşagəlməz hadisələr baş verməsin. Ona görə burada Azərbaycanın xüsusi rolu danılmazdır. Biz elə etməliyik ki, Naxçıvanın davamlı və dayanıqlı enerji təminatı heç vaxt pozulmasın.

Bu məqsədlər üçün vaxtilə yenə də mənim təşəbbüslə biz İran İslam Respublikası ilə qaz mübadiləsi sazişini imzaladıq. Bu saziş əsasən İrandan Azərbaycana qaz kəməri çəkilməlidir və eyni zamanda

Azərbaycanın Astara rayonundan İran ərazisinə qaz nəqli təmin edilmişdir. Yəni biz Naxçıvanı mübadilə yolu ilə 100 faiz qazla təmin etdik.

Bununla paralel olaraq qazlaşmanı apardıq. Artıq neçə ildir ki, – təqribən, deyə bilərəm, bəlkə 15 il, bəlkə ondan da çox, – Naxçıvanda qazlaşma 100 faizdir. Azərbaycanda, ümumilikdə, qazlaşmanın səviyyəsi 96 faizdir, bu da çox böyük rəqəmdir. Ancaq Naxçıvanda bu artıq 100 faizdir. Yəni bu da enerji təhlükəsizliyinə yönəlmiş bir addım idi.

Burada bir çox su və Günəş elektrik stansiyaları, modul tipli elektrik stansiyası inşa edilmişdir. Yəni enerji təhlükəsizliyi fiziki təhlükəsizlikdən sonra ikinci vacib amildir. Bu gün dediyim kimi, həm 300 meqavat gücündə istilik elektrik stansiyasının təməli qoyuldu və 50 meqavat gücündə iki Günəş elektrik stansiyasının tikintisi ilə tanış oldum.

Naxçıvanda Günəş enerjisinin potensialı çox böyükdür. Aparılan monitoring və dəqiq təhlil əsasında Günəş elektrik enerjisinin istehsalı üçün Azərbaycan ərazisində ən əlverişli məkan Naxçıvandır. Buna

görə artıq 600 hektardan çox ərazi müəyyən edildi və orada yüzlərlə meqavat gücündə Günəş elektrik stansiyaları inşa ediləcək.

Sevindirici hal ondan ibarətdir ki, bizdə bərpa olunan enerji növlərinin yaradılması ilə bir qayda olaraq özəl sektor məşğuldur. Mənə bu gün təqdim edilən məlumat onu göstərir ki, bu layihələr iqtisadi cəhətdən, yəni gəlirlilik nöqtəyi-nəzərindən investorlar üçün cəlbəedici.

Yəni burada həm Azərbaycanda investisiya iqliminin müsbət olması, eyni zamanda bərpa olunan enerji növlərinin inkişafına dövlət dəstəyi və bütövlükdə bizim artan potensialımız, o cümlədən ixrac imkanlarımız mühüm rol oynayır. Çünki qeyd etdiyim kimi, bu gün Naxçıvan elektrik enerjisi ilə təminat baxımından tam sığortalıdır.

Dediym 200 meqavat generasiya gücü Naxçıvanın bugünkü tələbatından artıqdır. Amma biz gələcəyə baxmalıyıq. Naxçıvanın sürətli inkişafı davam etdiriləcək, o cümlədən Dövlət Proqramının icrası nəticəsində. Bu Proqram da mənim Sərəncamımla qəbul edilmişdir. Naxçıvandan çox böyük həcmdə elektrik enerjisinin ixracı da nəzərdə tutulacaq.

Digər vacib sahə, – yəni o sahə də bu gün səfərimin proqramında öz əksini tapmışdır, – Naxçıvanın tarixi-mədəni abidələrinin qorunmasıdır. Bildiyiniz kimi, Naxçıvan çox zəngin tarixə və mədəniyyətə, o cümlədən memarlıq mədəniyyətinə malikdir. Naxçıvan qədim Atabəylər dövlətinin paytaxtı olub və o dövrə, ondan sonrakı dövrə aid olan bir çox abidələr dünya əhəmiyyətli abidələrdir.

Möminə xatun məqbərəsinin bərpası ilə bağlı görülməli işlər bu gün mənə təqdim edildi. Eyni zamanda digər tarixi-mədəni obyektlərin konservasiyası, qorunması və bərpası nəzərdə tutulur. Möminə xatun məqbərəsinin müəllifi məşhur naxçıvanlı memar Əcəmi

Naxçıvanının şərafinə abidə ucaldı. O abidənin arxasında onun ölməz əsəri Möminə xatun məqbərəsi yerləşir.

Bütün bu məsələlər böyük əhəmiyyət daşıyır. Çünki təbii ki, sosial-iqtisadi inkişaf, enerji təhlükəsizliyi vacib məsələlərdir. Ancaq bütün bu görülən işlərin təməlinə bizim milli kimliyimiz dayanır, milli ruhumuz dayanır, mədəniyyətimiz, dilimiz, ədəbiyyatımız, tariximiz dayanır. Azərbaycan xalqı xoşbəxt xalqdır. Biz tariximizlə, mədəniyyətimizlə, görkəmli şəxsiyyətlərimizlə fəxr edə bilərik.

Naxçıvan, eyni zamanda Azərbaycanca bir çox görkəmli şəxsiyyətlər bəxş edib. Naxçıvan Azərbaycan xalqına dahi şəxsiyyət Heydər Əliyev kimi Ulu Öndər bəxş edib. Yəni bu bölgənin zəngin tarixi, bu bölgədə yaşayan insanların mərdliyi, doğma Vətənə bağlılığı və eyni zamanda Naxçıvanın strateji yerləşməsi və imkanları, burada icra olunan və olunacaq layihələr bu gün təkcə Azərbaycan üçün deyil, – halbuki birinci növbədə, Azərbaycan üçün, – geniş coğrafiya üçün böyük əhəmiyyət kəsb edib.

Məsələn, əgər biz nəqliyyat dəhlizlərindən danışırıqsa, bu gün, təbii ki, Naxçıvanın təmsalında yeni nəqliyyat damarlarını görürük. Biz bunu yaradıırıq. Bunu yaratmaq üçün bir çox işlər görüldü və görülməkdə. Ona görə bu məsələlərə daim diqqət göstərilir və göstəriləcək.

Bu gün, eyni zamanda sosial təminatla əlaqədar DOST Mərkəzinin açılışını qeyd edə bilərəm. Onun yanında “ASAN xidmət” mərkəzi dayanır. O da vaxtilə mənim göstərişləmle yaradılmışdır ki, insanlara daha gözəl xidmət göstərsin.

Yeni proqramın tərkib hissəsinə baxmaq kifayətdir ki, burada hər kəs görsün ki, Naxçıvanın inkişafı reallıqdır. Onu da əlavə edə bilərəm ki, bu yaxınlarda – bir neçə ay bundan əvvəl qəbul edilmiş kənd təsərrüfatının inkişafına dair Dövlət Proqramında da Naxçıvanın xüsusi yeri var, payı var, lazımı vəsait nəzərdə tutulub. O cümlədən kənd təsərrüfatının inkişafı üçün vacib olan amil – suvarma layihələri icra edilir. Bir çox artezian quyuları qazılacaq, müasir suvarma sistemləri quraşdırılacaq. Bu gün suvarılmayan torpaqlara su verilməkdə. Beləliklə, muxtar respublikanın inkişafı daha sürətli və hərtərəfli olacaq.

Jurnalist: Cənab Prezident, budafəki səfər həm də yeni reallıqlar şəraitində baş tutur. Bu reallıqlardan ən ümdəsi, yəqin ki, Zəngəzur dəhlizi ilə bağlıdır. Hansı ki, müharibədən dərhal sonra Siz onun mütləq açılacağını bəyan etmişdiniz, kimin onu istəyib-istəməsindən asılı olmayaraq. İndi Naxçıvanın dəmir yolunun və Zəngəzur dəhlizinin bərpası və açılması ilə bağlı işlər hansı mərhələdədir?

Prezident İlham Əliyev: Zəngəzur dəhlizinin yaradılması bildiyiniz kimi, bizim təşəbbüsümüz olub. Azərbaycanın əsas hissəsini onun ayrılmaz hissəsi olan Naxçıvanla birləşdirmək bizim çoxdankı arzumuş olub. Biz bu hədəfə doğru inamla və çox böyük məharətlə addımlayırdıq, yaxınlaşırdıq və artıq yaxınlaşmışıq.

Təbii ki, yadımdadır, İkinci Qarabağ müharibəsinin başa çatması ilə əlaqədar üçtərəfli bəyanat imzalanmışdır – Azərbaycan Prezidenti, Rusiya Prezidenti və Ermənistanın Baş naziri. Əslində, bu, Ermənistan üçün kapitulyasiya aktı idi, çünki Ermənistan təslim oldu. O vaxt hələ işğal altında olan, – müharibə yolu ilə hələ biz o bölgələri azad etməmişdik, – Ağdam, Kəlbəcər və Laçın rayonları bir güllə atılmadan biza qayıtarıldı. Təbii ki, Ermənistan bunu könüllü etməmişdir, bizi onu məcbur etdik. Kimisə müharibə şəraitində

məcbur edirsənsə, deməli, həmin o tərəf kapitulyasiyaya uğrayır. Yəni bu terminə hər hansı bir alçaldıcı, yaxud da ki, təhqiramiz bir mənə axtarmaq lazım deyil. Bu, sadəcə olaraq, reallıqdır. Biz tarixi həm olduğu kimi bilməliyik, həm unutmamalıyıq və tarixin təhrifinə, o cəhdlərə heç vaxt imkan verməməliyik. O vaxt – noyabrın 9-da Şuşa işğaldan azad olunan sonra Rusiya Prezidentinin vasitəsilə üçtərəfli danışıqlar gedirdi. Mən qəti təkid edirdim ki, imzalanacaq bəyanatda Azərbaycanın əsas hissəsi ilə Naxçıvan Muxtar Respublikasını birləşdirən dəhliz mütləq öz əksini tapmalıdır. Ermənistan tərəfi buna razılıq vermək istəmirdi. Ancaq onun o qədər də böyük alternativləri də yox idi. Müharibə davam etdirilsəydi, əlbəttə, biz də itkilər verəcəkdik, amma Ermənistan daha çox itki verəcəkdik. Çünki onların qoşunları, demək olar ki, mühasirədə idi və onları məhv etmək faktiki olaraq tam mümkün idi. Ona görə bunu istəməsələr belə Ermənistan buna razılıq verdi və o bəyanat hamıya bəllidir, orada xüsusi bir bənd var.

Ancaq İkinci Qarabağ müharibəsindən keçən 5 il ərzində Zəngəzur dəhlizinin açılması ilə bağlı heç bir praktiki addım atılmamışdır. Dəfələrlə biz bu məsələni həm Rusiyaya, həm Ermənistana çatdırırdıq ki, vaxt gedir, bu bəyanat, onun vacib hissəsi icra edilmir və bu, dözülməz haldır. Müxtəlif vaxtlarda müxtəlif cavablar alırdıq, bu barədə çox danışmaq istəmirəm. Fakt odur ki, Ermənistan bunu hər cür uzatmağa çalışırdı. Rusiya tərəfi isə ya bunu təmin edə bilmirdi, ya da ki, hansısa başqa səbəblər var idi. Yəni fakt o idi ki, keçən ilin avqust ayına qədər məsələ dondurulmuş vəziyyətdə idi.

Amerika Birləşmiş Ştatlarında bu məsələyə yaxınlaşmağa başlayanda, – təqribən, keçən ilin yaz aylarından, yazın əvvəlində başlanmış təmaslar nəticəsində artıq bu prosesə start verilmişdir, – təbii ki, Ermənistan-Azərbaycan normalaşma prosesinə öz töhfələrini verməyə çalışırdılar, buna hazır olduqlarını bildirirdilər. Təbii ki, bizim bir neçə önəmli şərtimiz var idi, o cümlədən Zəngəzur dəhlizi.

Nəticə etibarilə, 2025-ci il avqustun 8-də tarixi Vaşinqton Zirvə Görüşündə bu məsələ öz həllini tapdı. “TRIPP” adını daşıyan bu layihənin icrasına artıq start verilmişdir. Bu yaxınlarda, üç gün bundan qabaq – avqustun 8-də Prezident Trampa söhbət əsnasında bu məsələyə də toxunuldu və hər iki tərəf əminliyini vurğuladı ki, bu önəmli nəqliyyat layihəsi mütləq və tezliklə icra ediləcək. Yəni bu, məsələnin tarixçəsidir.

Eyni zamanda İkinci Qarabağ müharibəsi başa çatır-çatmaz biz dərhal həm dəmir yollarının, həm də avtomobil yollarının bərpasına başladırıq, o cümlədən Naxçıvana doğru gedən yolların tikintisinə. Bu gün Horadiz-Ağbənd avtomobil

bil yolu, demək olar ki, hazırdır. Bir sıra xırda məsələlər qalıb. Dəmir yolunun tikintisi də sürətlə gedir. Biz bu layihəni hər an sürətləndirə bilərik. Sadəcə olaraq, Ermənistan hissəsi hazır olmadığı üçün buna lüzum görmürük. Çünki investisiyaları, sərmayələri daha vacib və təcili məsələlərin həllinə yönəltmək üçün.

Ancaq istənilən halda gələn il dəmir yolu da Ermənistan sərhədinə gəlib çatacaq. O ki qaldı Naxçıvan dəmir yolunun tikintisinə, hazırda işlər gedir. Mənim göstərişləmle Nəqliyyat Nazirliyi bu işlə məşğuldur. Azərbaycan Dəmir Yolları Ordubad istiqamətində inşa işlərinə başlamışdır və olmayan hissələr yenidən tikiləcək. İki hissə mövcud deyildi, hər ikisi də Ermənistan sərhədinə yaxındır – biri Ordubad, ikincisi isə Sədərək rayonlarının ərazisindədir. Hər iki hissənin uzunluğu o qədər də böyük deyil, təqribən, 3-5-7 kilometrdir. Qalan dəmir yolu isə prinsipə işlək vəziyyətdədir və bu gün də ondan istifadə edilir və edilə bilər. Sadəcə olaraq, bu gün mövcud olan dəmir yolunun yükəşirə qabiliyyəti 1,5 milyon tonudur. İlk mərhələ üçün Zəngəzur dəhlizinin və ümumiyyətlə, Şərq-Qərb dəhlizinin bir qolu olan bu yolun fəaliyyətə başlaması kifayətdir. Amma bizim istəyimiz ondan ibarətdir ki, bu nəqliyyat dəhlizindən ən azı 15 milyon ton yük keçsin. Onun üçün bu gün mövcud olan dəmir yolu yenidən qurulmalıdır, reabilitasiya edilməlidir. Bu gün mənə verilən məlumat və təqdimat çox vacib idi. Mənim də göstərişlərim ondan ibarət idi ki, vaxt itirmək lazım deyil, Azərbaycan öz vəsaiti hesabına bu dəmir yolunu tam işlək və 15 milyon ton yükəşirə qabiliyyətinə malik olan vəziyyətə çatdırı bilər və çatdırmalıdır.

Onu da bildirməliyəm ki, bir çox beynəlxalq qurum, bəzi ölkələr bu yola maraq göstərir, xüsusilə Azərbaycan dəmir yollarının Naxçıvan segmentinə. Onlardan biri Avropa İttifaqıdır. Avropa İttifaqının nümayəndələri Naxçıvana ezam edilmişdir. Burada yerlərdə vəziyyətlə tanış oluşlar və onlar da bu dəhlizin iştirakçıları olmaq istəyirlər.

Biz prinsip etibarilə buna etiraz etmirik. Bizim mövqeyimiz ondan ibarətdir ki, Azərbaycanın əsas hissəsində yerləşən ərazilərdə Azərbaycan Dəmir Yolları artıq bütün işləri yekunlaşdırır və burada hər hansı bir xarici iştiraka ehtiyac yoxdur. O ki qaldı Naxçıvan dəmir yolunun reabilitasiyasına, burada prinsip etibarilə beynəlxalq konsorsium yardadıla bilər. Təbii ki, nəzarət paketi Azərbaycan dövlətinə məxsus olmaq şərti ilə beynəlxalq konsorsium investirlərdən ibarət ola bilər və bu buna ağılıq. Olmasa da, biz özümüz bu yolu çəkəcəyik. Bizim indi hansısa maliyyə problemlərimiz yoxdur.

Olsaydı belə bu önəmli layihəyə hər zaman biz vəsait tapardıq. Amma biz hesab edirik ki, bu yolu beynəlxalq aktorlar və potensial yükəşirəndərlər üçün daha cəlbədicə etmək məqsədilə Naxçıvan dəmir yolu layihəsi məhz dediyim kimi, bir neçə şirkətdən ibarət konsorsium tərəfindən inşa edilə bilər.

Bu məsələ ilə bağlı bir neçə ölkədən bizə müəyyən mesajlar daxil olub. Hələ ki, bu barədə danışmaq istəmirəm. Sadəcə olaraq, konseptual nöqteyi-nəzərdən bu mümkündür. Ancaq onu da mən bu gün nəqliyyat nazirinə və Dəmir Yolu İdarəsinin rəisinə dedim, biz əlbəttə ki, buna ağılıq, amma vaxt itirmək istəmirik. Çünki cənab Prezident Trampa son söhbət zamanı aydın oldu ki, Ermənistan ərazisində dəmir yolunun tikintisi bu il başlanmalıdır, orada cəmi 42 kilometr yoldur.

Naxçıvan ərazisində isə yeni texniki-iqtisadi əsaslandırma əsasında, – çünki tamamilə yeni texniki-iqtisadi əsaslandırma işlənilib, – yolun uzunluğu 194 kilometr olacaq. Əvvəllər daha qısa idi. Nə üçün daha uzundur? Çünki əvvəllər döngələr daha qısa idi və o xətti biz əsas götürsək, əgər tam necə var idi elə bərpa etsək, bu, 15 milyon ton yükü qaldıra bilməz. Ona görə yol daha uzun olacaq – 194 kilometr. Biz vaxt itirə bilmərik. Bizim vəsaitimiz də var bu il və gələn il. Ona görə yəqin ki, mənim sözlərim müxtəlif ünvanlara da çatacaq. Əgər kimsə bu layihədə iştirak etmək istəyirsə, vaxt itirməsin və tezliklə bizimlə artıq razılaşmaya gəlsin. Çünki bəzi bürokratik əngəllər, məsələlərin uzadılması, yəni bu bizim, Azərbaycanın üsuli-idarəsi deyil. Biz məsələləri müəyyənləşdiririk, qərar qəbul edirik, dərhal bunun icrasına başlayırıq.

Bu yolun əhəmiyyəti dediyim kimi, təkcə Azərbaycan üçün yox, geniş coğrafiya üçün olacaq. Çünki qeyd etdiyim kimi, bu, Şərq-Qərb nəqliyyat dəhlizinin bir qolu olacaq. Eyni zamanda Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizinin bir qolu olacaq. Çünki bu gün Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi deyəndə, adətən, Rusiya-Azərbaycan-İran, yəni Astaraya keçid, Astara-Rəft İran ərazisində layihə nəzərdə tutulur. Layihənin icrası bildiyimə görə, ya başlayıb, ya da ki, başlayacaq. Hər halda Azərbaycan ərazisində bu layihə hazırdır. Amma Zəngəzur dəhlizi açıldıqdan sonra artıq Azərbaycandan İrana ikinci dəmir yolu xətti açılacaqdır. Məhz Zəngəzur dəhlizindən Naxçıvana girərək və Culfa dəmiryol məntəqəsindən İrana dəmir yolu var. Yəni bu layihə daha tez reallaş bilər. Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi Fars körfəzinə istiqamətləndirilir. Oradan o bölgəyə yaxın olan, məsələn, Pakistana uzana bilər. Yəni bu, çox önəmli bir nəqliyyat layihəsi olacaqdır və bunun mərkəzində Naxçıvan dayanır.

Ona görə bu gün strateji nöqteyi-nəzərdən, bundan əvvəl dediyim amillərlə yanaşı, bu amil də

çox önəmli rol oynayır. Əlbəttə ki, buradan keçən, tutaq ki, 15 milyon ton, bəlkə, daha çox yük daha böyük canlanmaya gətirib çıxaracaq. Daha çox iş yerləri açılacaq, iqtisadi fəallıq artacaq və Naxçıvan deyə bilərəm ki, əvəzolunmaz nəqliyyat mərkəzlərinin birinə çevriləcəkdir. Bu, tam mümkündür.

Hamımız yaxşı bilirlik, dəfələrlə bu barədə danışmışıq, ölkəmizin açıq dənizlərə çıxışı yoxdur, okeanlara çıxışı yoxdur. Amma bu gün Avrasiya nəqliyyat dəhlizlərinin icrası məsələləri müzakirə olunanda bizi “bypass” etmək, bizdən yan keçmək mümkün deyil. Bax Naxçıvanın da eyni gələcəyi olacaqdır və əlbəttə ki, bu bizə həm iqtisadi, həm başqa dividendlər gətirəcək.

Jurnalist: Cənab Prezident, bu məsələyə artıq qismən toxununuz. Naxçıvanın enerji təminatı və enerji təhlükəsizliyi ilə bağlı ardıcıl tədbirlər həyata keçirilir. Ötən il İğdır-Naxçıvan qaz boru xəttinin istismara verilməsi, həmçinin Naxçıvanın “yaşıl enerji” potensialının reallaşdırılması istiqamətində addımları xüsusilə qeyd edə bilərsiniz. Ümumilikdə, cari vəziyyəti və perspektivləri necə qiymətləndirmək olar? Biz Naxçıvanda da xarici investisiyaları görə bilərikmi? Bu istiqamətdə.

Prezident İlham Əliyev: Bəli, mütləq, mütləq, bu olacaq. Artıq bizə bir çox yerlərdən belə təkliflər daxil olur. Həm Azərbaycanın əsas hissəsində, həm Xəzər dənizində, eyni zamanda bildiyiniz kimi, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə artıq konkret layihələrə start verildi. Bəziləri artıq istismara da verilmişdir, bəziləri icra edilir. O cümlədən Naxçıvan Muxtar Respublikasının Günəş potensialını və xüsusilə su potensialını nəzərə alaraq burada daha böyük işlər də görülməkdədir. Məsələn, gündəlikdə olan məsələlərdən biri Ordubad rayonunun Tivi kəndindəki 15 meqavattadan bir qədər çox gücdə su elektrik stansiyasının layihəsidir. Bu stansiyanın davam etdirilməsi üçün də biz vəsait ayıracağıq. Yerli investorlar qeyd etdiyim kimi, 50 meqavattlıq Günəş elektrik stansiyaları inşa edirlər. Xarici investorlar da maraq göstərirlər.

Mən hesab edirəm ki, təkcə Günəş elektrik enerjisinin istehsalı Naxçıvanda, təqribən, ən azı 500 meqavatt ola bilər, ən azı. Ola bilər 1000 meqavatt da olsun. Burada əsas məsələ bunun ixrac imkanlarıdır. Bunun üçün, əlbəttə ki, aidyyəti ölkələrin qurumları ilə danışıqlar aparılmalıdır və aparılır. Eyni zamanda ötürücü xətlərin imkanlarını genişləndirməliyik. Çünki təbii ki, bu gün həm İrana, həm Türkiyəyə Naxçıvandan da elektrik xətləri var, ancaq onların imkanı bir qədər məhduddur. Yəni 500 meqavatt, hətta 1000 meqavatt elektrik enerjisini ixrac etmək üçün burada, təbii ki, hələlik iki istiqamət var: biri Türkiyə, biri İran. Amma gələcəkdə bu, Avropa da ola bilər.

Ona görə Zəngəzur dəhlizini konkret layihələrlə təmin etməyimiz daha geniş mənə daşıyır. Təbii ki, Zəngəzur dəhlizini – bu ideyanı və bu təşəbbüsü biz irəli sürəndə, ilk növbədə, nəqliyyat segmenti nəzərdə tutulurdu. Amma biz bu gün buna daha geniş baxırıq. Məsələn, Azərbaycanın əsas hissəsindən Naxçıvana Ermənistan ərazisindən elektrik xətlərinin çəkilməsi layihəsi bizdə hazırdır. İşğaldan azad edilmiş Cəbrayıl rayonunda çox böyük yarımtansiya inşa olunmuşdur. O yarımtansiyanın əsas funksiyası ötürücü fəaliyyətdir. Yəni belə yarımtansiyalara çevirici yarımtansiyalar deyirlər. Bu, daxili təminat üçün yox, yəni böyük enerji həcmələrinin ötürülməsi üçün tikilib. O hazırdır. O məhz Zəngəzur elektrik dəhlizi üçün tikilmişdir.

Ermənistan ərazisində bizim mütəxəssislər tərəfindən aparılan təhlil nəticəsində hətta yerlər də müəyyən edildi – harada elektrik dirəkləri quraşdırılmalıdır. Ümid edirəm ki, Ermənistan tərəfi də bu məsələni uzatmayacaq. Çünki bu, birinci onların özlərinə lazım ola bilər. Çünki onların bu gün əsas enerji mənbəyi atom elektrik stansiyasıdır. Onun da idarəetməsi onların əlində deyil. Bu birincisi. İkincisi, bu stansiya köhnəlib və bütün bölgə üçün təhlükə mənbəyidir. Dəfələrlə Azərbaycan və Türkiyə müxtəlif beynəlxalq platformalarda bu məsələ ilə bağlı öz narahatlıqlarını ifadə ediblər. O stansiyanın ömrünün uzadılması sonsuz proses ola bilməz, gec-tez bağlanmalıdır. Təbii ki, o bağlansa, Ermənistan tamamilə enerji böhranına yuvarlanacaq. Ona görə, necə deyirlər, bir əlavə mənbənin olması ancaq xeyir gətirə bilər.

Məsələn, bu gün bizim enerji xətlərimiz Rusiya ilə, İranla, Gürcüstanla, Gürcüstan vasitəsilə Türkiyə ilə birləşdirilib. Ona görə Ermənistan ərazisindən Naxçıvana, ondan sonra Türkiyəyə və Avropaya uzanacaq enerji dəhlizi, eyni zamanda Ermənistanın enerji sisteminin ayaqda qalmasına, – əgər böhran yaranarsa, – imkan yaradacaq. Ona görə biz bunu nə qədər tez icra etsək, o qədər yaxşıdır. Təbii ki, indi siz də yaxşı bilirsiniz, biz bu son beş ildə Kəlbəcər dağlarında, 3500 metr yüksəkliklərdə qarın içində dirəklər quraşdırmışıq. Yəni əgər biz bu layihəni icra etməli olsaq, bu, maksimum 6 ay çəkər.

Amma Ermənistan təbii ki, özü bunu etməlidir. Ona görə hesab edirəm ki, bu məsələyə tezliklə aydınlıq gətirilməlidir. Bu, Zəngəzur dəhlizinin, TRIPP-in ayrılmaz hissəsi olacaq. Çünki bu layihə təkcə dəmir yolu, avtomobil yolu deyil. Hətta buradan fiber-optik kabel, ondan sonra elektrik xətləri, gələcəkdə əgər ehtiyac olarsa, neft-qaz kəmərləri də keçə bilər.

Çünki nə qədər çox alternativlər olsa, hamı üçün o qədər də yaxşıdır. Ona görə Naxçıvanın enerji təhlükəsizliyi ilə əlaqədar suala cavab verərək, həm də əvvəl dediyim sözlərə qayıtmaq istəyirəm ki, burada tam dayanıqlı və sığortalı enerji sistemi yaradılıb, faktiki olaraq yaradılıb, amma biz bunu daha da təkmilləşdiririk. Biz, əlbəttə ki, ixrac imkanlarını, o cümlədən Naxçıvan ərazisindən genişləndirməliyik.

Yenə də deyirəm, yerləşdiyimiz bölgədə bizdən başqa bu qədər enerji ilə, istər neft-qaz, istər elektrik enerjisi ilə təmin olunan ikinci ölkə yoxdur. Qonşu ölkələrə ixrac imkanlarımızı genişləndirərək biz, eyni zamanda Avropa bazarına da çıxacağıq. Çünki

biz indi Avropaya neftimizlə, qazımızla çıxmışıq. Ancaq biz elektrik enerjisi ilə də çıxmaq istəyirik.

Bu gün yeganə marşrut Gürcüstan, Türkiyə, ondan sonra Avropa marşrutudur. Bunu biz genişləndirməliyik. O cümlədən Qara dəniz enerji kabelinin layihəsinin texniki-iqtisadi əsaslandırılması hazırdır. Amma ikinci xətt olsa, bu ancaq bizim gücümüzü artıracaq. Özü də yaqin ki, siz də xatırlayırsınız, hələ 2024-cü ilin noyabrında COP29 zamanı Qazaxıstan, Özbəkistan prezidentləri və mən Xəzərin dibi ilə elektrik kabelinin çəkilişini

razılaşdırdıq, saziş imzaladıq. Yəni ona da biz hazır olmalıyıq.

Azərbaycan həm elektrik enerjisi istehsal edən, qəbul edən, ötürən və ixrac edən ölkə kimi özünü göstərəcək. Yəni bizim strateji baxışlarımız və planlarımız bundan ibarətdir. Yenə də deyirəm, bu planlar bizim bütün həndəvərimizdə yerləşən ölkələrin maraqlarına cavab verir. Sadəcə olaraq burada koordinasiya işləri düzgün səviyyədə, lazımi səviyyədə aparılmalıdır və danışıqlar sürətləndirilməlidir. Deyə bilərəm ki, bu gün həm Türkiyə ilə, həm İranla bu barədə danışıqlar aparılır. Hələ ki, bir şey demək təzdir. O ki qaldı, Ermənistan, yenə də demək istəyirəm, Ermənistan ərazisində enerji dəhlizi nə qədər tez yaranarsa, o qədər də TRIPP üçün və bütün bölgə üçün yaxşı olar.

Jurnalist: Cənab Prezident, ayrı-ayrı istiqamətlər üzrə görülən və görülməli işlərə toxundunuz. Ümumilikdə bilmək istərdik, Naxçıvanın inkişafı ilə bağlı, – yaqin ki, bu sualın cavabını Naxçıvanda da böyük maraqla gözləyirlər, – yanaşma, strateji baxış və planlar nədən ibarətdir?

Prezident İlham Əliyev: Qeyd etdiyim kimi, vacib olan məsələlər təhlükəsizlik məsələləri idi, bu həll olundu. Enerji təhlükəsizliyi idi, Naxçıvan Muxtar Respublikası üçün

bu, həll olundu. İndi söhbət gedir ki, artıq Naxçıvan enerjinin ixracı ilə məşğul olacaq.

İşsizliklə bağlı görülən tədbirlər. Xüsusilə qeyd etdiyim kimi, Naxçıvan Sənaye Parkının yaradılması buna böyük təkan verəcək. Naxçıvanda müasir sənaye komplekslərinin yaradılması nəzərdə tutulur. Sosial infrastrukturun yaradılması, bərpası nəzərdə tutulur. Mənə verilən məlumata görə, uşaq bağçalarının tikintisinə, təmirinə ehtiyac var, bunu biz edəcəyik.

Naxçıvan şəhərinin nəqliyyat

bütün məsələlər təhlil olundu və işlərə başlanıldı.

Bu ilin may ayında kənd təsərrüfatının inkişafı ilə bağlı qəbul edilmiş Dövlət Proqramında Naxçıvana aid xüsusi bir hissə var və bu göstərişlər verildi. Yəni bununla yanaşı, əlavə tədbirlərin görülməsi üçün sabah mənim tərəfimdən növbəti Sərəncam imzalanacaq. Bu, çox böyük maliyyə təminatıdır. Sərəncam olacaq, orada konkret layihələr göstəriləcək. Əlbəttə, lazımi nəzarət də təmin ediləcək ki, burada işlər daha da sürətlə getsin.

Bütövlükdə, bunu mən artıq həm bəyan etmişdim və həm də biz bunu artıq strukturlaşdırdıq ki, Naxçıvan, azad olunmuş ərazilər – Şərqi Zəngəzur, Qarabağ vahid konsepsiya əsasında inkişaf etməlidir. Məsələn, azad edilmiş bütün ərazilərdə şəhərlərin Baş planları təsdiqləndi. Mən göstəriş verdim ki, Naxçıvan şəhərinin də Baş planı işlənilsin, hazırlansın, – bu gün mənə təqdim edilmişdir, – şəhərin inkişafı, müasir infrastrukturun yaradılması ilə bağlı əlavə tədbirlər görülsün.

Naxçıvanın turizm potensialı çox zəngindir: həm tarixi abidələri, həm gözəl təbiəti, təmiz havası və mənzərəli yerləri var. Ancaq əfsuslar olsun ki, mehmanxanaların az olması və o qədər də səviyyəli olmaması turizmin inkişafını əngəlləyir. Bu gün şəhərin mərkəzində beşulduzlu yeni mehmanxananın təməli qoyuldu və yaqin ki, təqribən, 2028-ci ildə hazır olacaq.

Yəni dövlət tərəfindən Naxçıvan Muxtar Respublikasının inkişafına nə lazımdırsa, o da bu günə qədər edilib və ediləcək. Naxçıvanda son 20 il ərzində bütün tikintilər dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilib. Hər il Azərbaycan dövlət büdcəsindən Naxçıvan Muxtar Respublikasının dövlət büdcəsinə yüz milyonlarla manat vəsait ayrılır. Yəni bu olmasaydı, təbii ki, biz bugünkü inkişaf edən və abad Naxçıvanı da görə

bilməzdik.

Ancaq biz hər zaman daha yaxşısını arzulayıırıq, daha yaxşısını istəyirik. Nəzərə alsaq ki, Qarabağ, Şərqi Zəngəzur, demək olar ki, sıfırdan qurulur və Zəngilan rayonu ilə Ordubad rayonu arasında məsafə cəmi 42 kilometrdir. Bu, faktiki olaraq vahid bir məkandır, tarixən də belə olub. Zəngəzur, Naxçıvan, Qarabağ vahid məkan olub və insanların da miqrasiyası əsrlərboyu olub. Ona görə bu böyük coğrafiyada qohum-əqrəbalar da çoxdur. Ona görə biz bunu vahid, nümunəvi bir inkişaf diyarı kimi nəzərdə tuturuq.

Qarabağ və Şərqi Zəngəzur “yaşıl enerji zonası” elan edilib, Naxçıvan da “yaşıl enerji zonası”dır. Bu gün burada istehsal olunan enerjinin əksəriyyəti bərpa olunan enerji hesabındır. Biz artıq 250 meqavattlıq iki batareya saxlanma qurğusunu yaratmışıq. Mən göstəriş verdim ki, Naxçıvanda da birinci mərhələdə ən azı 100 meqavattlıq batareya saxlanma qurğusu qurulsun. Çünki burada da bərpa olunan enerji – Günəş və su elektrik stansiyaları işləyir. Ona görə bu enerjiləri yığmaq üçün gərək bu müasir texnologiyalardan istifadə edək.

Bütün bu işlər artıq sistemli şəkildə davam edir. Əgər biz ölkəmizin coğrafi yerləşməsinə götürsək görürük ki, hər bir bölgə üçün xüsusi bir inkişaf planı var. Hər bir iqtisadi bölgəmiz uğurla inkişaf edir və bu, ölkəmizin ümumi inkişafını təmin edir.

Ona görə planlar böyükdür və bu planların icrası ilə bağlı məndə heç bir şübhə yoxdur. Çünki güclü iradə var, maliyyə resurslarımız da var, heç kimdən də asılı deyilik. Naxçıvanda Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdakı kimi idarəetmə üsuli-idarəsini yaratmaqla faktiki olaraq biz bu üç bölgəni inzibati nöqtəyi-nəzərdən də birləşdiririk. Təbii ki, Naxçıvan Muxtar Respublikasının muxtar respublika statusu qalmaq şərti ilə, ancaq idarəetmə qaydaları təkmilləşməlidir.

Biz Qarabağda və Şərqi Zəngəzurdakı yeni idarəetmə sisteminin üstünlüklərini gördük. Əminəm ki, artıq orada yaşayan 90 mindən çox insan da bunu görür. Eyni idarəetmə – Prezidentin xüsusi nümayəndəliyi Naxçıvanda da tətbiq olundu. Beləliklə, kadr islahatları ilə paralel olaraq bu struktur islahatları da, əlbəttə, əsas hədəfə istiqamətlənmiş bir yanaşmadır ki, bu bölgə, bu qədim diyar daim inkişaf etsin, insanlar burada rahat, təhlükəsizlik şəraitində yaşasınlar, firavan yaşasınlar.

Jurnalist: Vaxt ayırdığınız üçün çox minnətdaram.

Prezident İlham Əliyev: Sağ olun.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafının sürətləndirilməsinə dair əlavə tədbirlər haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Qədim tarixi, zəngin mədəniyyəti, dövlətçilik ənənələri və yüksək potensialı olan Naxçıvan Muxtar Respublikası Azərbaycan Respublikasının iqtisadi, siyasi və mədəni həyatında xüsusi yer tutur, ölkəmizin inkişafında mühüm rol oynayır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası bu gün dövlət proqramlarını və infrastruktur layihələrini uğurla həyata keçirir, ölkənin iqtisadi qüdrətinin artırılmasında və intellektual potensialının gücləndirilməsində yaxından iştirak edir.

Son illərdə Naxçıvan Muxtar Respublikasının davamlı sosial-iqtisadi inkişafının təmin edilməsi, infrastruktur təminatının və sosial xidmətlərin keyfiyyətinin daha da yüksəldilməsi, habelə əhalinin məşğulluğunun və rifah halının yaxşılaşdırılması məqsədilə bir sıra mühüm dövlət proqramları və tədbirlər planları təsdiq olunmuş, o cümlədən “Naxçıvan Muxtar Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafına dair 2023-2027-ci illər üçün Dövlət Proqramı”nın təsdiq edilməsi haqqında”,

“Naxçıvan Muxtar Respublikasında yeni istilik elektrik stansiyasının tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında”, “Naxçıvan Sənaye Parkının yaradılması haqqında”, “Naxçıvan şəhərinin ictimai nəqliyyatın tənzimlənməsi sahəsində əlavə tədbirlər haqqında”, “Naxçıvan Muxtar Respublikasında su ehtiyatlarından səmərəli istifadənin təmin edilməsinə dair 2026-2030-cu illər üçün Tədbirlər Planı”nın təsdiq edilməsi haqqında”, “Naxçıvan Muxtar Respublikasında əhalinin içməli su ilə təminatının yaxşılaşdırılmasına dair əlavə tədbirlər haqqında”, “Naxçıvan Muxtar Respublikasının paylayıcı elektrik şəbəkəsinin yenidən qurulması və bərpası ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı və sərəncamları qəbul edilmişdir.

Bununla yanaşı, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2026-cı il 25 may tarixli 1044 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında kənd təsərrüfatı, balıqçılıq və akvakultura məhsullarının is-

tehsalı və emalı sahələrinin inkişafına dair 2026-2030-cu illər üçün Dövlət Proqramı” çərçivəsində Naxçıvan Muxtar Respublikasında aqrar sektorun modernləşdirilməsi, ekstensiv istehsalatdan intensiv modelə keçid və ərzaq təhlükəsizliyinin təmin olunması, habelə aqrar məhsul istehsalı kooperativləri və onların ittifaqlarının dövlət dəstəyi ilə pilot olaraq yaradılması və fəaliyyətinin dəstəklənməsi istiqamətində mühüm strateji hədəflər müəyyən edilmişdir.

Dövlət proqramlarının və infrastruktur layihələrinin uğurlu icrası nəticəsində Naxçıvan Muxtar Respublikası dinamik inkişafını davam etdirir. Bu çərçivədə Naxçıvan Regional DOST Mərkəzi inşa edilmiş, şəhid ailələrinə və müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərə daha 68 mənzil ayrılmışdır.

Naxçıvan şəhərində görkəmli memar Əcəmi Naxçıvaninin abidəsi ucaldılmışdır və hazırda Möminə xatun türbəsində bərpa-konservasiya işləri aparılır.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsi istiqamətində mühüm tədbirlər həyata keçirilir, o cümlədən Naxçıvan şəhərində Regional Rəqəmsal İdarəetmə və SCADA Mərkəzinin, 110/35/10 kV-luq “Naxçıvan”, 154/110/10 kV-luq “Babək”, Culfa rayonunda 132/110/10 kV-luq “Culfa” və Babək rayonunda 110/35/10 kV-luq “Çeşməbasar” elektrik yarımstansiyalarının inşası başa çatdırılmışdır və 400/330/110 kV-luq “Naxçıvan çevirici qovşağı” yarımstansiyasının tikintisinə hazırlıq işləri aparılır.

Azərbaycanın ətraf mühitin mühafizəsinə yönəlmis fəaliyyəti çərçivəsində “yaşıl enerji zonası” elan olunmuş muxtar respublikada ümumi gücü 50 MVt olan “Şəms 1” və “Üfüq” günəş elektrik stansiyalarının, habelə gücü 36 MVt olan “Ordubad” və 15,6 MVt olan “Tivi” su elektrik stansiyalarının inşası davam etdirilir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə nəqliyyat

ardı 10-cu səhifədə

imkanlarının genişləndirilməsi istiqamətində də işlər davam etdirilir, o cümlədən 194,2 kilometrlik təkxətli Naxçıvan dəmir yolu xəttinin 7 kilometrlik hissəsində tikinti işləri aparılır.

Hazırda Naxçıvan Sənaye Parkının, Naxçıvan şəhərində 518 mənzilli sosial evlərin və yeni otel kompleksinin tikintisinə başlanılması üçün müvafiq tədbirlər görülür.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, Naxçıvan Muxtar Respublikasında 2026-2027-ci illərdə alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadənin genişləndirilməsini, yol, nəqliyyat və təhsil infrastrukturunun yenilənməsini, habelə abadlıq-quruculuq işlərinin davam etdirilməsini təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Naxçıvan Muxtar Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafının daha da sürətləndirilməsi məqsədilə aşağıda qeyd olunan tədbirlərin həyata keçirilməsi üçün Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsindən və Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsindən, ümumilikdə, 258,0 (iki yüz əlli səkkiz) milyon manat ayrılması nəzərdə tutulsun, o cümlədən:

1.1. Ordubad rayonunun Tivi kəndində Gilançay üzərində ümumi gücü 15,6 MVt olan Tivi Su Elektrik Stansiyasında tikinti-quraşdırma işlərinin davam etdirilməsi üçün “Azərenerji” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə 66,0 (altmış altı) milyon manat;

1.2. ümumilikdə, 156,3 min nəfər əhalinin yaşadığı 26 yaşayış məntəqəsini birləşdirən, ümumi uzunluğu 420 kilometr olan 2 kəndlərarası, 5 şəhər və 10 kəndin ərazisindəki avtomobil yollarının əsaslı təmiri üçün Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabinetinə 70,0 (yetmiş) milyon manat (yolların siyahısı əlavə olunur);

1.3. Naxçıvan Dövlət Universitetində tələbələr

üçün 1000 yerlik yataqxana kompleksinin tikintisi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyinə 25,0 (iyirmi beş) milyon manat;

1.4. Naxçıvan, Şərur, Culfa, Ordubad və Şahbuz şəhərlərində, ümumilikdə, 2164 mənzilli 92 yaşayış binasının tam, Naxçıvan, Culfa və Şərur şəhərlərində cəmi 3087 mənzilli 70 yaşayış binasının isə yalnız fasad hissəsinin əsaslı təmiri üçün müvafiq şəhər (rayon) icra hakimiyyətlərinə 15,0 (on beş) milyon manat;

1.5. Naxçıvan Muxtar Respublikasında, ümumilikdə, 640 yerlik 5, o cümlədən Naxçıvan şəhərinin Bulqan kəndində 100 yerlik, Ordubad rayonunun Dəstə kəndində 100 yerlik, Şərur şəhərində 100 yerlik, Culfa rayonunun Əbrəqunus kəndində 240 yerlik, Kəngərli rayonunun Qarabağlar kəndində 100 yerlik yeni məktəbəqədər təhsil müəssisəsinin tikintisi üçün Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabinetinə 20,0 (iyirmi) milyon manat;

1.6. şəhərlərarası ictimai nəqliyyat parkının yenilənməsi məqsədilə ilkin mərhələdə Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinə 53,0 (əlli üç) milyon manat;

1.7. Naxçıvan, Şərur, Culfa və Ordubad şəhərlərində, ümumilikdə, 122 yaşayış binasının 5335 mənzilinə xidmət göstərən 45 istilik qazanxanasının əsaslı təmiri üçün müvafiq şəhər (rayon) icra hakimiyyətlərinə 9,0 (doqquz) milyon manat.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti, Maliyyə və İqtisadiyyat nazirlikləri, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsinlər.

İlham ƏLİYEV

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 12 avqust 2026-cı il

Prezidentin Naxçıvana hər səfəri qədim diyarımızın əhalisində qürur və ıftixar hissi, bayram əhvali-ruhiyyəsi yaradır

Ulu Öndər Heydər Əliyevə sıx bağlılığı və dərin sədaqəti ilə seçilən naxçıvanlılar dahi şəxsiyyətin siyasi kursunu uğurla davam etdirən, müasir Azərbaycanın inkişafında misilsiz xidmətlər göstərən Prezident İlham Əliyevi hər zaman böyük sevgi və rəğbətlə qarşılayırlar. Bununla da dövlət başçısının həyata keçirdiyi daxili və xarici siyasətə dəstəklərini ifadə edirlər. Məhz buna görə Azərbaycan Prezidentinin Naxçıvan Muxtar Respublikasına hər səfəri qədim diyarımızda böyük sevinc və bayram əhvali-ruhiyyəsi yaradır, mühüm hadisələrlə yadda qalır. Belə səfərlər zamanı Naxçıvanın sosial-iqtisadi inkişafını nümayiş etdirən mühüm obyektlər istifadəyə verilir, yeni layihələrin təməli qoyulur və qarşıdakı inkişaf mərhələsinin əsas istiqamətləri müəyyənləşdirilir.

Prezident İlham Əliyevin avqustun 11-də Naxçıvan Muxtar Respublikasına növbəti səfəri də mühüm sosial-iqtisadi və siyasi hadisələrlə yadda qaldı. Bu səfər yalnız muxtar respublikanın inkişafı baxımından deyil, Azərbaycanın regional mövqeyinin möhkəmləndirilməsi, Cənubi Qafqazda yeni nəqliyyat-kommunikasiya xəritəsinin formalaşması və Şərqlə Qərb arasında əlaqələrin genişlənməsi baxımından da xüsusi əhəmiyyət daşıyır.

Naxçıvan Prezident İlham Əliyevin daim diqqət və qayğı göstərdiyi bölgələrdəndir. Bunun tarixi və siyasi əsasları var. Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi xəttinin davamlılığı Naxçıvanın inkişafına münasibətdə də özünü aydın göstərir. Prezident İlham Əliyev Naxçıvana səfəri zamanı Azərbaycan Televiziyasına müsahibəsində bu qədim diyarın Azərbaycanı və daha geniş coğrafiyanın həyatındakı əhəmiyyətinə toxunaraq deyib: **“Naxçıvan, eyni zamanda Azərbaycana bir çox görkəmli şəxsiyyətlər bəxş edib. Naxçıvan Azərbaycan xalqına dahi şəxsiyyət Heydər Əliyev kimi Ulu Öndər bəxş edib. Yəni bu bölgənin zəngin tarixi, bu bölgədə yaşayan insanların mərdliyi, doğma Vətənə bağlılığı və eyni zamanda Naxçıvanın strateji yerləşməsi və imkanları, burada icra olunan və olunacaq layihələr bu gün təkcə Azərbaycan üçün deyil, – halbuki birinci növbədə, Azərbaycan üçün, – geniş coğrafiya üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir”**.

Səfərin mühüm hadisələrindən biri “Naxçıvan şəhərinin 2044-cü ilədək inkişafına dair Baş Planı”nın Prezident İlham Əliyevə təqdim olunması oldu.

Müstəqillik dövründə Naxçıvan şəhəri üçün ilk dəfə hazırlanan bu strateji sənəd şəhərin gələcək məkan inkişafına vahid yanaşmanı müəyyənləşdirir. Baş Plan “Naxçıvan Muxtar Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafına dair 2023-2027-ci illər üçün Dövlət Proqramı”na uyğun olaraq Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin sifarişi əsasında “Azərmemarlayihə” Dövlət Baş Layihə İnstitutu və beynəlxalq məsləhətçi şirkət “Chapman Taylor” tərəfindən hazırlanıb.

Baş Planın konsepsiyası şəhər mərkəzinin yenilənməsi, rekreasiya zonalarının genişləndirilməsi, dayanıqlı mobilliyin təşviqi, yaşayış və sosial infrastrukturun gücləndirilməsi, eləcə də turizm potensialından daha səmərəli istifadə prinsipləri əsasında formalaşdırılıb.

rib. Sənəddə şəhərin 74 hektarlıq mərkəzi hissəsinin yenidən formalaşdırılması, daha yığcam, canlı və əlçatan şəhər məkanının yaradılması nəzərdə tutulur. Bu baxımdan, Baş Planı yalnız şəhərin abadlaşdırılmasına yönəlmiş sənəd kimi qiymətləndirmək olmaz. Bu, Naxçıvanın gələcək şəhər iqtisadiyyatının, turizm imkanlarının, nəqliyyat sisteminin və yaşayış mühitinin uzunmüddətli inkişaf xəritəsidir.

Prezident İlham Əliyevin səfəri çərçivəsində insan amilinin Naxçıvanın inkişaf strategiyasında xüsusi yer tutduğu da bir daha nümayiş etdirildi. Dövlət başçısı 518 mənzildən ibarət sosial evlər kompleksinin təməlini qoydu. Burada uşaq bağçası, işə obyektləri, yollar, səkilər, yaşılıq zonaları və zəruri kommunal infrastruktur yaradılacaq. Bu layihə bir daha göstərir ki, Naxçıvanın inkişafı yalnız iqtisadi göstəricilərlə ölçülmür. Burada əsas məqsədlərdən biri də insanların yaşayış şəraitinin və həyat keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasıdır. Sosial mənzillər kompleksinin yaradılması dövlətin sosial siyasətinin Naxçıvanda ardıcıl şəkildə həyata keçirilməsinin növbəti nümunəsidir.

Naxçıvan Regional DOST Mərkəzinin istifadəyə verilməsi isə səfərin sosial mahiyyətini təməmləyən mühüm hadisələrdən biri oldu. Xidmətlərin “Bir pəncərə” prinsipi əsasında təqdim olunması Naxçıvan sakinlərinin sosial xidmətlərə çıxışını daha da asanlaşdıracaq. Xüsusilə əlilliyi olan şəxslər üçün tibbi-sosial ekspertiza, reabilitasiya və müvafiq vasitələrlə təminat imkanlarının bir mərkəzdə cəmləşdirilməsi sosial dövlət modelinin praktik ifadəsidir.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Televiziyasına müsahibəsində DOST Mərkəzinin açılışının əhəmiyyətinə toxunaraq deyib: **“Bu gün, eyni zamanda sosial təminatla əlaqədar DOST Mərkəzinin açılışını qeyd edə bilərik. Onun yanında “ASAN xidmət” mərkəzi dayanır. O da vaxtilə mənim göstərişimlə yaradılmışdır ki, insanlara daha gözəl xidmət göstərsin. Yəni proqramın tərkib hissəsinə baxmaq kifayətdir ki, burada hər kəs görsün ki, Naxçıvanın inkişafı reallıqdır”**.

Dövlət başçısı müsahibəsində kənd təsərrüfatının inkişafına dair Dövlət Proqramında Naxçıvanın xüsusi yer tutduğunu da qeyd edib. Muxtar respublikada suvarma layihələrinin həyata keçirilməsi, yeni artezian quyularının qazılması və müasir suvarma sistemlərinin quraşdırılması kənd təsərrüfatının inkişafına əlavə imkanlar yaradacaq.

Beləliklə, Prezident İlham Əliyevin Naxçıvana avqustun 11-dəki səfəri qədim diyarın yeni inkişaf mərhələsinə keçidini nümayiş etdirən mühüm hadisələr baxımından zəngin oldu.

Naxçıvanlıların dövlət başçısının hər səfərini böyük sevgi və qürur hissi ilə qarşılaması da təsadüfi deyil. Bu münasibət, ilk növbədə, Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi irsinə bağlılığın və onun layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasətə inamın ifadəsidir.

Şəhla ƏHMƏDOVA

Naxçıvan Muxtar Respublikası

Ali Məclisinin deputatı

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
2026-cı il 12 avqust tarixli Sərəncamına
Əlavə

Naxçıvan Muxtar Respublikası ərazisində əsaslı təmir olunacaq kəndlərarası, şəhər və kəndlər ərazilərindəki avtomobil yollarının SIYAHISI

Sıra №-si	Layihələrin adları	Uzunluq, km	Əhali, nəfər	Yaşayış məntəqələri
Cəmi:		420	156271	26
1.	Ordubad rayonunda Bilev–Bist–Ələhi–Xurs–Nürgüt–Tivi–Nəsirvaz avtomobil yolu	40,0	3413	7
2.	Culfa rayonunda Kırna–Dizə–Gal–Şurud avtomobil yolu	30,0	1785	4
3.	Naxçıvan şəhəri ərazisindəki (Azərbaycan, Zərifə Əliyeva, 20 Yanvar, 6-cı küçələr, Xətai, 12, 48, 49, 52, 54, 56, 57, 59, 60-cı məhəllələr, Əliabad qəsəbəsi, Qaraxanbəyli kəndi) avtomobil yolları	50,0	91000	1
4.	Ordubad şəhəri ərazisindəki avtomobil yolları	60,0	10798	1
5.	Babək şəhəri ərazisindəki avtomobil yolları	33,0	6028	1
6.	Şahbuz şəhəri ərazisindəki avtomobil yolları	31,0	4654	1
7.	Culfa şəhəri ərazisindəki avtomobil yolları	24,0	13748	1
8.	Babək rayonunun Qahab, Naxışnergiz, Şəkərabad, Çeşməbasar və Güznüt kəndləri ərazisindəki avtomobil yolları	59,0	9616	5
9.	Culfa rayonunun Əbrəqunus və Bənəniyar kəndləri ərazisindəki avtomobil yolları	41,0	6563	2
10.	Ordubad rayonunun Dəstə kəndi ərazisindəki avtomobil yolları	33,0	5268	1
11.	Şərur rayonunun Qarxun kəndi ərazisindəki avtomobil yolları	13,0	2490	1
12.	Şahbuz rayonunun Nursu kəndi ərazisindəki avtomobil yolları	6,0	908	1

Tarixi əhəmiyyətə malik 17-ci səfər

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın avqustun 11-də Naxçıvan Muxtar Respublikasına tarixi səfəri bir sıra sosial obyektlərin açılışında iştirakı və onlarla tanışlıqla yanaşı, muxtar respublikanın gələcək inkişaf istiqamətlərinə dair mühüm mesajlarla yadda qaldı. Prezident İlham Əliyevin Naxçıvana səfərini muxtar respublikanın həyatında yeni bir dövrün başlanğıcı kimi dəyərləndirmək mümkündür. Dövlət başçısının Naxçıvana sayca 17-ci səfəri həm görülməli işlərin qiymətləndirilməsi, həm də qarşıdakı mərhələnin əsas hədəflərinin müəyyənləşdirilməsi baxımından xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Prezident İlham Əliyev müsahibəsində də dedi ki: **“Əslində, səfərim və səfər zamanı iştirak etdiyim tədbirlər özlüyündə bir göstəricidir. Bir daha göstərir ki, Naxçıvan Muxtar Respublikası hərtərəfli inkişaf edir. Qeyd etdiyiniz kimi, mən Prezident kimi 17-ci dəfədir ki, Naxçıvana səfər edirəm və hər səfərimin də böyük mənası və gözəl nəticələri vardır. Bu illər ərzində bir çox önəmli layihələr icra olundu, Naxçıvanın ümumi inkişafı təmin edildi. Bugünkü tədbirlər də bir növ görülməli işlərin davamıdır və təbii ki, bundan sonra da lazımi qərarlar veriləcək və Naxçıvanın sürətli sosial-iqtisadi inkişafı təmin ediləcək”**.

Səfərin mühüm məqamlarından biri də Naxçıvanın gələcək inkişafının ayrı-ayrı layihələr deyil, bir-birini tamamlayan vahid strategiya əsasında həyata keçirilməsinin aydın şəkildə görünməsi oldu. Muxtar respublikanın sosial-iqtisadi inkişafının sürətləndirilməsi üçün 258 milyon manat vəsaitin ayrılması, Naxçıvan Sənaye Parkının təməlinin qoyulması, enerji layihələri, nəqliyyat və infrastrukturun yenilənməsi, şəhərin 2044-cü ilədək inkişaf planının təqdim edilməsi, sosial layihələr və Zəngəzur dəhlizi ilə bağlı verilən mesajlar bu strategiyanın əsas istiqamətlərini müəyyənləşdirir.

Bu baxımdan, səfəri yalnız yeni obyektlərin açılışı və təməlqoyma mərasimləri ilə məhdudlaşdırmaq doğru olmazdı. Burada söhbət Naxçıvanın iqtisadi potensialının gücləndirilməsi, enerji təhlükəsizliyinin təmin olunması sənayenin inkişaf etdirilməsi və şəhər mühitinin müasir tələblərə uyğun yenilənməsindən gedir. Bütün bunlar Naxçıvanın gələcəkdə Azərbaycanın mühüm iqtisadi, nəqliyyat və enerji mərkəzlərindən birinə çevrilməsi üçün yeni imkanlar yaradır.

Səfər çərçivəsində dövlət başçısının bir sıra müəssisələrin açılışında, yeni layihələrin təməlqoyma mərasimlərində iş-

tirakı və həyata keçirilən tikinti-yenidənqurma işləri ilə tanış olması da xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Bu, Naxçıvanın inkişafı ilə bağlı nəzərdə tutulan layihələrin artıq konkret və praktik mərhələyə keçdiyini göstərir. Nəqliyyat və logistika, enerji, sənaye, kənd təsərrüfatı, rəqəmsal texnologiyalar və sosial infrastruktur sahələrində həyata keçirilən layihələr Naxçıvanın iqtisadi modelinin əsas dayaqlarını formalaşdıracaq. Xüsusilə Zəngəzur dəhlizi ilə bağlı proseslər muxtar respublikanın regional nəqliyyat əlaqələrində rolunu daha da artıracaq. Bu isə Naxçıvanın iqtisadi imkanlarının genişlənməsi ilə yanaşı, onun geostrategi əhəmiyyətinin daha da yüksəlməsinə şərait yaradacaq.

Səfərin diqqətçəkən digər mühüm istiqaməti Naxçıvanın tarixi-mədəni irsinə göstərilən dövlət qayğısının bir daha nümayiş etdirilməsi oldu. Möminə xatun türbəsində aparılan bərpa və konservasiya işləri ilə tanışlıq, Əcəmi Naxçıvani abidəsinin açılışı Naxçıvanın qədim tarixinin və zəngin memarlıq ənənələrinin qorunmasına verilən önəmin göstəricisidir. Müasir inkişafda tarixi irsin qorunmasının eyni səfərin proqramında yer alması təsadüfi deyil. Çünki Naxçıvanın gələcəyi yalnız iqtisadi və sosial göstəricilərlə ölçülmür. Bu gələcəyin təməlinə milli kimliyimiz, tariximiz, mədəniyyətimiz, dilimiz və məənəvi dəyərlərimiz də dayanır. Məhz bu baxımdan Əcəmi Naxçıvaninin şəxsiyyətinə göstərilən ehtiram və onun adını daşıyan memarlıq irsinin qorunması xüsusi məna kəsb edir. Prezident İlham Əliyevin də vurğuladığı kimi: **“Digər vacib sahə, – yəni o sahə də bu gün səfərimin proqramında öz əksini tapmışdır, – Naxçıvanın tarixi-mədəni abidələrinin qorunmasıdır. Bildiyiniz kimi, Naxçıvan çox zəngin tarixə və mədəniyyətə, o cümlədən memarlıq mədəniyyətinə malikdir. Naxçıvan qədim Atabəylər dövlətinin paytaxtı olub və o dövrə, ondan sonrakı dövrə aid olan bir çox abidələr dünyə əhəmiyyətli abidələrdir. Möminə xatun məqbərəsinin bərpası ilə bağlı görülməli işlər bu gün mənə təqdim edildi. Eyni zamanda digər tarixi-mədəni obyektlərin konservasiyası, qorunması və bərpası nəzərdə tutulur”**.

Beləliklə, avqustun 11-də baş tutan səfər Naxçıvanın yeni inkişaf mərhələsinin əsas istiqamətlərini bir daha aydın göstərdi. Burada iqtisadi inkişaf nəqliyyat imkanlarının, müasir şəhərsalma ilə sosial infrastrukturun, bütün bunlarla yanaşı, tarixi-mədəni irsin qorunmasının vahid inkişaf konsepsiyasında birləşdiyi görünür.

Aysel DÜNYAMALIYEVA

Naxçıvan Muxtar Respublikası

Ali Məclisinin deputatı

Dostluqdan DOST-a: insan amilinə söykənən sosial xidmət modeli

Xalqımız üçün dostluq hər zaman yüksək dəyər daşıyan, mənəvi zənginliyi ifadə edən anlayışlardan biri olub. Dost dedikdə insanın yalnız sevincini bölüşən deyil, çətin anında yanında olan, qayğısına şərik çıxan, ehtiyac duyduğu anda ona dayaq göstərən doğma bir insan obrazı canlanır. Bu gün “dost” anlayışı dövlət xidmətlərinin müasir modeli kimi də yeni məna qazanıb – insanın ehtiyac duyduğu anda yanında olan, dövlətin sosial xidmətlərini vətəndaşa daha yaxın, əlçatan və rahat edən DOST kimi.

Naxçıvanda DOST-un fəaliyyətə başlaması muxtar respublika sakinləri üçün sosial xidmətlərin inkişafında yeni mərhələnin başlanğıcıdır. Müasir standartlara cavab verən, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində olan DOST Agentliyinin Naxçıvan Regional DOST Mərkəzi vətəndaşların müxtəlif sosial məsələlərlə bağlı müraciətlərinin daha rahat və operativ şəkildə həllinə imkan yaradacaq.

Məqsəd şəffaflıq və insanların rifah halının yaxşılaşdırılmasıdır

Xalqa ləyaqətlə xidmət etməyi hər zaman özünə şərafət sayan və ona arxalanan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin uğurlu sosial siyasəti insanların rifah halının yaxşılaşmasına, bu sahədə mühüm layihələrin həyata keçirilməsinə və ölkəmizdə etibarlı sosial müdafiə sisteminin

qında” Fərmanı ilə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində yaradılan Dəyənli və Operativ Sosial Təminat (DOST) Agentliyinin məqsədi də hər bir Azərbaycan vətəndaşının yanında olmaq, məşğulluq, əmək, əlillik və sosial müdafiə sahələrində xidmətlərin keyfiyyətini yüksəltmək, şəffaflığı artırmaq, innovativ həllər tətbiq etmək və vətəndaş məmnuniyyətini təmin etməkdir.

Avqustun 11-də fəaliyyətə baş-

dən biri əhaliyə göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin artırılması və insanların rifah səviyyəsinin yüksəldilməsidir. Bu istiqamətdə aparılan islahatlar və görülmə işlər hər bir Azərbaycan vətəndaşının mənafeyinə xidmət edən sosial siyasətin nəticəsidir. Prezident İlham Əliyevin siyasətinin mərkəzində vətəndaş amilinin dayanması nəticəsində ölkəmiz güclü sosial siyasətə malikdir. Son 7 ildə ardıcıl olaraq icra olunan 5 sosial islahat paketi də bunu

formalaşmasına zəmin yaradıb. Sosial islahatlar proqramının əsas hədəfi dövlət sosial xidmətlərinin innovativ yanaşmalara əsaslanan, müasir, çevik və optimal mexanizmlər üzərində qurulması, xidmətlərdə sosial ədalət, şəffaflıq, ünvanlılıq, əlçatanlıq və bərabərlik prinsiplərinin qorunmasıdır.

Dəfələrlə çıxışlarında siyasətinin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşının dayandığını vurğulayan dövlətimizin başçısının həyata keçirdiyi siyasətin əsasında dövlət maraqları, ölkənin inkişafı və təhlükəsizliyi ilə yanaşı, xalqın firavan həyatının təmin edilməsi amili dayanır. Ölkə başçısının “Əhalinin məşğulluğu, əmək, sosial müdafiə və təminat sahələrində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haq-

layan Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində olan DOST Agentliyinin Naxçıvan Regional DOST Mərkəzində “Bir pəncərə” prinsipi ilə məşğulluq, pensiya, sosial müavinət və təqaüdlər, sosial xidmətlər, əlillik, tibbi-sosial ekspertiza və reabilitasiya, sosial sığorta, əmək münasibətləri və digər sahələr üzrə vətəndaşlara 164 sosial xidmət göstəriləcək. Ümumilikdə, 117 işçinin və 50 könüllünün fəaliyyət göstərəcəyi mərkəzdə gün ərzində orta hesabla 500-600 vətəndaşın qəbulu nəzərdə tutulur. DOST mərkəzlərində xidmətlərin “Bir pəncərə”, operativlik, şəffaflıq, rahatlıq və vətəndaş məmnunluğu prinsipləri əsasında təşkili modelin əsas xüsusiyyətlərindəndir.

Azərbaycanda həyata keçirilən sosial siyasətin əsas məqsədlərin-

əməli şəkildə təsdiq edir.

Qeyd edilən sosial islahat paketləri əməkhaqqı, pensiya və digər sosial ödənişlərdə ciddi artımlara, o cümlədən minimum əməkhaqqının 3,1 dəfə, orta aylıq əməkhaqqının 2 dəfə, minimum pensiyanın 3 dəfəyə yaxın, orta aylıq pensiyanın 2,6 dəfə, sosial müavinət və təqaüd ödənişləri üçün ayrılan illik vəsaitin 5 dəfə, ünvanlı yardımın hər ailəyə düşən orta aylıq məbləğinin isə 2,4 dəfə artmasına imkan verib.

DOST – Azərbaycanın yeni brendi

Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə yaradılmış DOST mərkəzləri sosial xidmətlərin göstərilməsində keyfiyyətə yeni mərhələnin formalaşmasına sə-

bəb olub. Bu mərkəzlərdə indiyədək vətəndaşlara 164 növ xidmət göstərilib, ümumilikdə, 4,6 milyon sosial xidmət təqdim olunub. Xidmətlərdən məmnunluq səviyyəsinin 99 faiz olması isə DOST modelinin vətəndaşlar tərəfindən qəbul edildiyini və rəğbətlə qarşılandığını göstərir.

DOST Agentliyinin yaradılması “ASAN xidmət”in müsbət təcrübəsinin sosial xidmətlər sahəsində davam etdirilməsi məqsədini daşıyır. Belə mərkəzlərin yaradıl-

rayon mərkəzlərində DOST qəbul şöbələrinin yaradılması, 2030-cu ilədək isə ölkə üzrə 18 DOST Mərkəzinin, o cümlədən 60 şöbə və məntəqədən ibarət geniş xidmət şəbəkəsinin formalaşdırılması nəzərdə tutulur. Bu isə Naxçıvanda sosial xidmətlərin yalnız bir mərkəzlə məhdudlaşmayaraq mərhələli şəkildə bütün rayonlara yayılmasına imkan verəcək.

Son illərdə ölkəmizdə həyata keçirilən sosial islahatlar beynəlxalq səviyyədə də yüksək qiymətləndirilib və müxtəlif beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən 300-dən artıq mükafat və sertifikatla təltif olunub. Onların arasında “Hamı üçün inklüziv və bərabər sosial təminat xidmətləri” təşəbbüsünə görə BMT-nin Dövlət Xidmətləri Mükafatı da var.

Bütün bunlar göstərir ki, DOST modeli yalnız sosial xidmətlərin göstərildiyi məkan deyil. Bu model dövlət-vətəndaş münasibətlərində insan amilini önə çəkən, xidmətin keyfiyyəti ilə yanaşı, vətəndaşın rahatlığını və məmnunluğunu əsas götürən yeni yanaşmadır.

Naxçıvanda Regional DOST Mərkəzinin fəaliyyətə başlaması da bu baxımdan mühüm hadisədir. Çünki insanın ehtiyac duyduğu anda yanında olmaq, onun müraciətini dinləmək, probleminin həllinə çevik və şəffaf şəkildə kömək göstərmək dostluğun mahiyyətində olduğu kimi, müasir sosial xidmətin də əsas fəlsəfəsinə təşkil edir.

Beləliklə, illərdir, mənəvi dəyər kimi yaşatdığımız “dost” anlayışı bu gün dövlət xidmətlərində də özünün yeni ifadəsini tapır. Dostluqdan DOST-a uzanan bu yolun mahiyyətində isə dəyişməyən bir dəyər dayanır – insan və onun rifahı.

✍ Rəmzi TAHİRLİ

Mərkəz gün ərzində orta hesabla 500-600 vətəndaşa xidmət göstərəcək

Avqustun 11-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində olan DOST Agentliyinin Naxçıvan Regional DOST Mərkəzinin açılışı baş tutub. Müasir standartlara uyğun inşa olunan mərkəz Naxçıvanda vətəndaşlara sosial xidmətlərin daha operativ və rahat şəkildə göstərilməsini təmin edəcək.

Mərkəzdə vətəndaşlara əmək, məşğulluq və sosial müdafiə sahələrini əhatə edən çoxsaylı xidmətlər təqdim olunacaq.

Açılış mərasimindən sonra DOST Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Fərid Məmmədov mərkəzin yaradılmasının əhəmiyyəti, fəaliyyət istiqamətləri və vətəndaşlara təqdim olunacaq xidmətlər barədə fikirlərini jurnalistlərlə bölüşüb.

Fərid Məmmədov bildirib ki, DOST Agentliyi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2018-ci il 9 avqust tarixli Fərmanı əsasında yaradılıb və agentliyin fəaliyyət istiqamətləri əmək və əhalinin sosial müdafiəsi sahəsində göstərilən xidmətləri əhatə edir: “Bunlar, əsasən, pensiya, müavinətlər, təqaüdlər, əmək münasibətləri, məşğulluq məsələləri və digər istiqamətləri əhatə edir. Agentlik Birinci

vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə yaradılıb. Hazırda agentlik 15 istiqamət üzrə 164 xidmət göstərir”.

DOST Agentliyinin fəaliyyətinin miqyası barədə danışan sədr qeyd edib ki, ötən müddət ərzində milyonlarla vətəndaş agentliyin xidmətlərindən yararlanıb. Hazırda agentliyin 7 mərkəzi, 4 qəbul şöbəsi, 2 xidmət məntəqəsi və 1 “Smart DOST” xidmət məntəqəsi fəaliyyət göstərir: “Ümumilikdə, agentlik ötən dövr ərzində 4 milyon 700 mindən çox vətəndaşa xidmət göstərib. Eyni zamanda agentliyin nəzdində fəaliyyət göstərən “142” Çağrı Mərkəzi əhaliyə müxtəlif istiqamətlər üzrə xidmət göstərir. Bu günə qədər 9 milyondan çox vətəndaşımız Çağrı Mərkəzinin xidmətlərindən yararlanıb. Xidmətlərimiz mərkəzlərimizdə, təxminən, 11 dəqiqə ərzində göstərilir. Yəni vətəndaş mərkəzə daxil olduğu andan mərkəzi tərk edənədək gözləmə və xidmət müddəti birlikdə orta hesabla 11 dəqiqə təşkil edir”.

Fərid Məmmədov Naxçıvan Regional DOST Mərkəzinin yaradılmasının xüsusi əhəmiyyət daşıdığını vurğulayıb. Bildirib ki, mərkəz Azərbaycan Prezidentinin Naxçıvana səfəri zamanı verdiyi tapşırıq əsasında yaradılıb: “Bu gün Naxçıvanda Regional DOST Mərkəzinin fəaliyyətinə başlayırıq. Bu mərkəz cənab Prezidentin 10 may 2021-ci il tarixli Naxçıvan Muxtar Respublikasına səfəri və səfər zamanı verdiyi tapşırıq əsasında yaradılıb. Mərkəzin ümumi sahəsi, təxminən, 3500 kvadratmetrdir. Mərkəz gün ərzində orta hesabla 500-600 və-

təndaşa xidmət göstərəcək. Burada gündən çox əməkdaş fəaliyyət göstərəcək. Eyni zamanda 50-yə yaxın könüllü “Könüllü DOST” proqramı çərçivəsində müxtəlif subproqramlar üzrə vətəndaşlara dəstək göstərəcək”.

Mərkəzin texniki və funksional imkanlarından söz açan DOST Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri burada sosial xidmətlərin müxtəlif istiqamətlərinin bir məkanda cəmləşdirildiyini diqqətə çatdırıb: “Mərkəz müasir konstruktivlik üslubunda dizayn olunub. Mərkəzin bütün mühəndis sistemləri kifayət qədər müasir və yüksək səviyyədə layihələndirilib. Mərkəzdə, eyni zamanda Tibbi-Sosial Ekspertiza Komissiyası və DOST İnküziv İnkişaf və Yaradıcılıq Mərkəzinin otağı da fəaliyyət göstərəcək. Burada 15 istiqamət üzrə 164 xidmət göstəriləcək. Bu xidmətlər həm sosial müdafiə, həm məşğulluq, həm də əmək münasibətləri sahələrini əhatə edəcək”.

Fərid Məmmədov yeni mərkəzin Naxçıvanda qeydiyyatda olan vətəndaşlar üçün xidmətlərə çıxışı daha da asanlaşdıracağını bildirib: “Biz DOST Agentliyi olaraq qeydiyyat prinsipi olmadan vətəndaşlarımıza xidmət göstəririk. Naxçıvan Muxtar Respublikasında qeydiyyatda olan vətəndaşlarımıza, əsasən, elektron və onlayn formatda, eyni zamanda Çağrı Mərkəzi vasitəsilə xidmətlər göstərilirdi. Artıq bu gündən Naxçıvan Muxtar Respublikasında qeydiyyatda olan vətəndaşlarımız həmin xidmətləri burada, Regional DOST Mərkəzində ala biləcəklər. Bu, vətəndaşların xidmətlərə daha rahat və operativ çıxışını təmin edəcək”.

Naxçıvanda ictimai nəqliyyatda yenilik

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə ictimai nəqliyyat infrastrukturunun yenilənməsi və xidmət keyfiyyətinin yüksəldilməsi istiqamətində ardıcıl tədbirlər həyata keçirilir. Bu siyasətin tərkib hissəsi olaraq avqustun 11-də Prezident İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə Naxçıvan şəhərində “BakuBus” MMC-nin yeni avtobus parkının açılışı baş tutub.

Bu barədə “Şərq qapısı” qəzetinə müsahibəsində “BakuBus” MMC-nin ictimaiyyətə əlaqələr şöbəsinin müdiri Əsmər Əliyeva məlumat verib. O bildirib ki, tikintisinə ötən ilin dekabr ayında başlanılan və 2,72 hektar ərazini əhatə edən avtobus parkında yuma məntəqəsi, təmir mərkəzi və inzibati bina fəaliyyət göstərir. Park, ümumilikdə, 112 sərnişin avtobusunun yerləşdirilməsi imkanına malikdir. Avtobusların fasiləsiz fəaliyyətini təmin etmək məqsədilə ərazidə 16 sərj stansiyası quraşdırılıb. İlkin mərhələdə 53 sərnişin tutumuna malik 60 ədəd “BYD” markalı avtobus Naxçıvan sakinlərinin xidmətinə təqdim olunub.

MMC rəsmisi qeyd edib ki, avtobusların operativ şəkildə təmizlənməsi üçün yuma məntəqəsi də yaradılıb. Burada bir avtobusun yuyulması orta hesabla 3-6 dəqiqə ərzində həyata keçirilir. Parkda istifadə olunan suyun 85 faizi filtrasiya edilərək yenidən emal olunacaq.

Avtobus parkının istifadəyə verilməsi ilə 222 nəfər işlə təmin edilib. Avtobuslarda ödənişlər tamamilə nağdsız formada həyata keçirilir. Sərnişinlər CityCard ilə yanaşı, BakıCard ödəniş sistemindən də istifadə edə bilirlər. Bundan başqa, sərnişinlər “Google Pay” və “Apple Pay” vasitəsilə, BakıCard mobil tətbiqində yaradılan QR kodla, həmçinin bank kartlarını NFC vasitəsilə yaxınlaşdırmaqla ödəniş edə biləcəklər. Avqustun 7-dən etibarən CityCard kartlarının satışı Naxçıvanın poçt mərkəzlərində həyata keçirilir.

Əsmər Əliyevanın sözlərinə görə, ilkin mərhələdə 9 marşrut xətti üzrə avtobuslar fəaliyyətə başlayıb. Marşrut xətləri və dayanacaqlar optimallaşdırılıb. Bununla bağlı məlumatlar “BakuBus” MMC-nin rəsmi sosial media platformalarında sərnişinlərin diqqətinə çatdırılıb.

“BakuBus” MMC-nin Naxçıvan şəhərində fəaliyyətə başlaması ictimai nəqliyyatda xidmət keyfiyyətinin yüksəldilməsi, sərnişin məmnuniyyətinin artırılması, eləcə də müasir və rahat nəqliyyat xidmətlərinin göstərilməsi baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyır,— deyə o əlavə edib.

Elanlar

“Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Agentliyi” publik hüquqi şəxs (VÖEN: 0200746511) “Naxçıvan Muxtar Respublikasında əhalinin icbari tibbi sığortası sahəsində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında” Naxçıvan Muxtar Respublikası Nazirlər Kabinetinin 13 iyul 2026-cı il tarixli 25 nömrəli Qərarının tələblərinə uyğun olaraq “Naxçıvan Muxtar Respublikasının İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi” publik hüquqi şəxs (VÖEN: 0200878081) ilə birləşmə yolu ilə yenidən təşkil olunduğunu elan edir.

Kreditörlər öz tələblərini elan dərəcə edildiyi gündən 40 gün müddətində aşağıdakı ünvana təqdim edə bilirlər:

Ünvan: Naxçıvan şəhəri, Heydər Əliyev prospekti 42^A, AZ7000
Telefon: (+99436) 545-22-69
E-mail: nmr_dtsera@social.gov.az

“Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Agentliyi” publik hüquqi şəxsin tabeliyində “Naxçıvan Uşaq Bərpa Mərkəzi” publik hüquqi şəxs (VÖEN: 0200364601) “Naxçıvan Muxtar Respublikasında əhalinin icbari tibbi sığortası sahəsində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında” Naxçıvan Muxtar Respublikası Nazirlər Kabinetinin 13 iyul 2026-cı il tarixli 25 nömrəli Qərarının tələblərinə uyğun olaraq “Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Agentliyi” publik hüquqi şəxsin (VÖEN: 0200746511) tabeliyindən “Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyi” publik hüquqi şəxsin (VÖEN: 0200120911) tabeliyinə keçdiyini elan edir.

Kreditörlər öz tələblərini elan dərəcə edildiyi gündən 40 gün müddətində aşağıdakı ünvana təqdim edə bilirlər:

Ünvan: Naxçıvan şəhəri, Heydər Əliyev prospekti 42^A, AZ7000
Telefon: (+99436) 545-22-69
E-mail: nmr_dtsera@social.gov.az

“Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Agentliyi” publik hüquqi şəxsin tabeliyində “Naxçıvan Əlillərin Bərpa Mərkəzi” publik hüquqi şəxs (VÖEN: 0200405281) “Naxçıvan Muxtar Respublikasında əhalinin icbari tibbi sığortası sahəsində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında” Naxçıvan Muxtar Respublikası Nazirlər Kabinetinin 13 iyul 2026-cı il tarixli 25 nömrəli Qərarının tələblərinə uyğun olaraq “Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Agentliyi” publik hüquqi şəxsin (VÖEN: 0200746511) tabeliyindən “Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyi” publik hüquqi şəxsin (VÖEN: 0200120911) tabeliyinə keçdiyini elan edir.

Kreditörlər öz tələblərini elan dərəcə edildiyi gündən 40 gün müddətində aşağıdakı ünvana təqdim edə bilirlər:

Ünvan: Naxçıvan şəhəri, Heydər Əliyev prospekti 42^A, AZ7000
Telefon: (+99436) 545-22-69
E-mail: nmr_dtsera@social.gov.az

“Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Agentliyi” publik hüquqi şəxsin tabeliyində “Məhdud Fiziki İmkanlılar üçün Naxçıvan Regional İnformasiya Mərkəzi” publik hüquqi şəxs (VÖEN: 0200572741) “Naxçıvan Muxtar Respublikasında əhalinin icbari tibbi sığortası sahəsində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında” Naxçıvan Muxtar Respublikası Nazirlər Kabinetinin 13 iyul 2026-cı il tarixli 25 nömrəli Qərarının tələblərinə uyğun olaraq “Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Agentliyi” publik hüquqi şəxsin (VÖEN: 0200746511) tabeliyindən “Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyi” publik hüquqi şəxsin (VÖEN: 0200120911) tabeliyinə keçdiyini elan edir.

Kreditörlər öz tələblərini elan dərəcə edildiyi gündən 40 gün müddətində aşağıdakı ünvana təqdim edə bilirlər:

Ünvan: Naxçıvan şəhəri, Heydər Əliyev prospekti 42^A, AZ7000
Telefon: (+99436) 545-22-69
E-mail: nmr_dtsera@social.gov.az

“Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Agentliyi” publik hüquqi şəxsin tabeliyində “Naxçıvan Protez-Ortopedik Bərpa Mərkəzi” publik hüquqi şəxs (VÖEN: 0201068691) “Naxçıvan Muxtar Respublikasında əhalinin icbari tibbi sığortası sahəsində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında” Naxçıvan Muxtar Respublikası Nazirlər Kabinetinin 13 iyul 2026-cı il tarixli 25 nömrəli Qərarının tələblərinə uyğun olaraq “Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Agentliyi” publik hüquqi şəxsin (VÖEN: 0200746511) tabeliyindən “Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyi” publik hüquqi şəxsin (VÖEN: 0200120911) tabeliyinə keçdiyini elan edir.

Kreditörlər öz tələblərini elan dərəcə edildiyi gündən 40 gün müddətində aşağıdakı ünvana təqdim edə bilirlər:

Ünvan: Naxçıvan şəhəri, Heydər Əliyev prospekti 42^A, AZ7000
Telefon: (+99436) 545-22-69
E-mail: nmr_dtsera@social.gov.az

Naxçıvan şəhəri, Qaraçuq bələdiyyəsi Hacımiyyət kəndində kənd qəbiristanlığının giriş qapısının qaynaq işlərinin görülməsi üçün qaynaqçı seçilməsi məqsədilə müsabiqə elan edir. Müsabiqədə iştirak etmək istəyən fiziki və hüquqi şəxslər avqust ayının 31-dək ünvanımıza müraciət edə bilər.

Ünvan: Naxçıvan şəhəri, Bulqan kəndi

Baş redaktor:
RƏMZİ TƏHİRİLİ

Ünvan: AZ-7000, Naxçıvan şəhəri, “Təbriz” küçəsi 14.
Telefonlar: Məsul katib: 545-62-47
Şöbələr: 545-81-44, 545-51-18
Müxbirlər: 545-75-21, Faks: 544-52-52
E-mail: info@serqqapisi.gov.az

Qeydiyyat №: 575
Əlyazmalara cavab verilir
və onlar geri qaytarılır
Vöen: 0200065441

Çapa imzalanmışdır 00:00
Tiraj: 550. Sifariş № 165

Nömrəyə məsul: Elnurə Cəfərova, Zəhra Vəliyeva
Dizayner: Pərvin Sadiqov

Qəzet redaksiyanın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib və Əcəmi NPB-də ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.